

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**BİLİM SANAT MERKEZLERİNDE ENSTRÜMAN EĞİTİMİ
KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN PİYANO DERSLERİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tuğba GENÇ

**TRABZON
Temmuz, 2023**

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**BİLİM SANAT MERKEZLERİNDE ENSTRÜMAN EĞİTİMİ
KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN PİYANO DERSLERİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

**Tuğba GENÇ
ORCID: 0000-0002-5503-0114**

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde Yüksek
Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

**Tezin Danışmanı
Doç. Dr. Şefika TOPALAK
ORCID: 0000-0002-8626-5194**

**TRABZON
Temmuz, 2023**

Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne

Bu çalışma jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 03 / 07 / 2023

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Şefika TOPALAK

Üye : Doç. Dr. Tarkan YAZICI

Üye : Doç. Dr. Zühal DİNÇ ALTUN

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Hakan Şevki AYVACI
Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Tuğba GENÇ
03/07/ 2023

ÖNSÖZ

BİLSEM’ler çocukların erken yaşta yeteneklerinin ve yaratıcılıklarının fark edilmesi, yetenekli alanlarının geliştirilmesi, sosyal ve duygusal gelişimlerini tamamlayabilmeleri, kendilerini gerçekleştirmeleri ve projelerini hayata geçirebilmeleri açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. BİLSEM’lerde sunulan fırsatlardan biri olan piyano eğitimini ele alarak gerçekleştirmiş olduğumuz “Bilim Sanat Merkezlerinde Enstrüman Eğitimi Kapsamında Yürütülen Piyano Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri” başlıklı çalışmamızla Bilim Sanat Merkezleri’nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamı gerçekleştirdiğim bu süreçte benden desteğini esirgemeyen, bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, bana rehberlik eden danışmanım Sayın Doç. Dr. Şefika TOPALAK’a sonsuz teşekkür ederim. Çalışma sürecinde fikirlerine ihtiyaç duyduğum, beni kırmayıp yardımcı olan kıymetli öğretmenlerime teşekkür ederim. Bir de bu süreç dahil olmak üzere her daim beni yalnız bırakmayıp desteğini esirgemeyen sevgili annem, babam ve kardeşime çok teşekkür ederim.

Temmuz, 2023

Tuğba GENÇ

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÖZET.....	viii
ABSTRACT	ix
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
1. GİRİŞ	1
1. 1. Araştırmanın Amacı	1
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi	2
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları	2
1. 4. Araştırmanın Varsayımları.....	3
1. 5. Tanımlar	3
2. LİTERATÜR TARAMASI	4
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi	4
2. 1. 1. Eğitim.....	4
2. 1. 2. Müzik Eğitimi	5
2. 1. 3. Müzik Eğitimi Türleri	6
2. 1. 4. Müzik Eğitiminin Kapsamı.....	7
2. 1. 5. Çalgı Eğitimi.....	7
2. 1. 6. Piyano Eğitimi	8
2. 1. 7. BİLSEM.....	9
2. 1. 8. BİLSEM'lere Öğrenci Seçimi.....	10
2. 1. 9. BİLSEM'lerde Uygulanan Eğitim Programları	11
2. 1. 9. 1. Uyum programı	11
2. 1. 9. 2. Destek Eğitim Programı.....	12
2. 1. 9. 3. Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı	12
2. 1. 9. 4. Özel Yetenekleri Geliştirme Programı.....	12
2. 1. 9. 5. Proje Üretimi ve Yönetimi Programı.....	13
2. 1. 10. BİLSEM'lerde Müzik Eğitimi	14
2. 1. 11. Literatür Taramasının Sonucu	15
3. YÖNTEM.....	19

3. 1. Araştırma Modeli	19
3. 2. Araştırma Grubu	19
3. 3. Verilerin Toplanması	20
3. 3. 1. Veri Toplama Araçları	20
3. 3. 2. Veri Toplama Süreci / Deneysel İşlem / Uygulama Akışı	21
3. 4. Verilerin Analizi	21
4. BULGULAR	23
4. 1. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Demografik Dağılımları Bireysel Çalgı Türü, Kadro Durumları, Mesleklerindeki Görev Süreleri, BİLSEM’deki Görev Süreleri, BİLSEM’de Piyano Dersi Verme Süreleri, Bilsem Dışında Ders Verme Durumlarına İlişkin Bulgular.....	23
4. 2.BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalıştıkları Kurumdaki Fiziki Yeterliklere İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular	25
4. 3. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin BİLSEM’lerde Piyano Derslerine Öğrenci Seçimine İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular.....	27
4. 4.BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgı Eğitimi Kapsamında Piyano Eğitimi Alan Öğrencilere İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarınaİlişkin Bulgular.....	29
4. 5.BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Derslerinde Kullandıkları Kaynaklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarınaİlişkin Bulgular	32
4. 6. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Eğitiminde UyguladıklarıÖğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular.....	34
4. 7. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular	37
4. 8. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Farklı Sebeplerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerineİlişkin Bulgular	38
5. TARTIŞMA	44
6. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	46
6. 1. Sonuçlar	46
6. 1. 1. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Demografik Dağılımları Bireysel Çalgı Türü, Kadro Durumları, Mesleklerindeki Görev Süreleri, BİLSEM’deki Görev Süreleri, BİLSEM’de Piyano Dersi Verme Süreleri, Bilsem Dışında Ders Verme Durumlarına İlişkin Sonuçlar	46
6. 1. 2. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalıştıkları Kurumdaki Fiziki Yeterliklere İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar.....	47
6. 1. 3. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin BİLSEM’lerde Piyano	

Derslerine Öğrenci Seçimine İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	47
6. 1. 4. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgı Eğitimi Kapsamında Piyano Eğitimi Alan Öğrencilere İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	47
6. 1. 5. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Derslerinde Kullandıkları Kaynaklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar	48
6. 1. 6. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Eğitiminde Uyguladıkları Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar.....	48
6. 1. 7. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar.....	49
6. 1. 8. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Farklı Sebeplerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar.....	49
6. 2. Öneriler	50
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler.....	50
6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler	50
7. KAYNAKLAR.....	51
8. EKLER.....	56
9. ÖZGEÇMİŞ ve İLETİŞİM BİLGİLERİ	63

ÖZET

Bilim Sanat Merkezlerinde Enstrüman Eğitimi Kapsamında Yürütülen Piyano Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Bu araştırma Bilim Sanat Merkezleri'nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu Türkiye'deki BİLSEM'lerde görev yapan ve destek eğitimi kapsamında piyano dersi yürüten 12 öğretmenden oluşmuştur. Araştırmanın örnekleme kartopu örnekleme yöntemiyle ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları BİLSEM'lerde piyano derslerine giren öğretmenlere gönderilerek çalışmaya katılmaya gönüllü olan öğretmenlerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunu oluştururken araştırmacı tarafından ilgili alan yazın dikkatle taranmış ve araştırmanın amaçlarına uygun olarak 18 soruluk görüşme soruları hazırlanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutularak analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan BİLSEM'de görev yapan altısı kadın altısı erkek olan müzik öğretmenlerinin demografik dağılımları, bireysel çalgı türü, kadro durumları, mesleklerindeki görev süreleri, BİLSEM'deki görev süreleri, BİLSEM'de piyano dersi verme süreleri, BİLSEM dışında ders verme durumlarına bakılmıştır. Verilere göre öğretmenlerin çoğunluğunun eğitimi fakültesi mezunu olduğu, mezun oldukları eğitim derecesi dikkate alındığında yine öğretmenlerin çoğunun lisans düzeyinde, ikisi tezli biri tezsiz olmak üzere üç öğretmenin yüksek lisans derecesinde oldukları, bireysel çalgı bağlamında katılımcıların çalgılarının çeşitlilik gösterdiği ve piyano dersi veren öğretmenlerin çoğunun bireysel çalgılarının piyano olmadığı, BİLSEM'lerde görev yapan öğretmenlerin büyük çoğunluğunu kıdemli ve tecrübeli öğretmenler oluşturduğu, ders saatlerinin değişiklik gösterdiği ve BİLSEM dışında farklı kurumlarda ya da özel olarak ders verdikleri de tespitler arasındadır. Elde edilen diğer verilere göre BİLSEM'lerin fiziki şartlarının yeterli olmadığı, kullanılan kaynakları öğretmenlerin kendi imkanlarıyla elde ettikleri, kullanılan programın genel bir program olduğu ve programın geliştirilmesi gerektiği, öğretmenlerin belirli bir ölçme değerlendirme yöntemlerinin olmadığı genel olarak kendi yöntemleri ile ölçme değerlendirme gerçekleştirdikleri sonuçlarına varılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda BİLSEM'lerdeki fiziki imkân ve olanakların düzeltilmesi, eğitim için gerekli tüm ihtiyaçların gözden geçirilmesi ve müzik eğitimi kapsamında belirlenen öğretim programının geliştirilmesi gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim, Müzik Eğitimi, Piyano Eğitimi, BİLSEM

ABSTRACT

Teacher's Opinions About Piano Lessons Which are Conducted as Part of Instrument Education in Science and Art Centers

This research was performed with the aim of examining teachers' ideas about instrument education which contain piano lessons conducted at Science and Art Centers. This research's study group consists of twelve teachers who work in Science and Art Centers in Turkey and conduct piano lessons as part of supportive education. This research's samples were reached by snowball sampling method. Semi-structured interview questions developed by researcher were sent to the teachers who conducted piano lessons at Science and Art Centers and interviews were performed with teachers who were volunteers to attend study. While the researcher was preparing a semi-structured interview form, literature was reviewed carefully by the researcher and 18 questions were prepared suitably for the aim of research. Obtained data was analyzed using content analysis. Demographic distribution, individual instrument type, staff status, duration in their professions, duration in Science and Art Center, duration of conducting piano lessons in Science and Art Centers, duration of conducting lessons other than Science and Art Centers were examined of music teachers who attend this study, work in Science and Art Center, in the context of individual instrument attenders instruments show variety and most of the teachers' ,who conduct piano lessons, instruments aren't piano, most of the teachers who work in Science and Art Centers are senior and experienced ones, lessons durations show variety and they conduct lessons at different institution and private lessons other than Science and Art Centers were determined. According to the obtained data, physical conditions at Science and Art Centers aren't good enough, using sources gathered with teachers' own opportunity, using a programme is a general program and it should be developed, teachers don't use specific valuation methods and generally they use their own assessment and evaluation methods were reached at the end. In accordance with these results it is suggested that physical opportunities must be fixed at Science and Art Centers, all requirements for education must be looked over and programmes of instructions must be developed as part of music education.

Keywords: Education, Music Education, Piano Education, Science and Art Centers

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Katılımcıların Cinsiyetlerinin Dağılımları.....	19
2.	Katılımcıların Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Dağılımları.....	20
3.	Katılımcıların Mezun Oldukları Eğitim Derecesi Türüne Göre Dağılımları.....	20
4.	Katılımcıların Bireysel Çalgı Türüne Göre Dağılımları.....	23
5.	Katılımcıların Kadro Durumlarına Göre Dağılımları.....	23
6.	Katılımcıların Mesleklerindeki Görev Sürelerine Göre Dağılımları	24
7.	Katılımcıların BİLSEM’deki Görev Sürelerine Göre Dağılımları	24
8.	Katılımcıların BİLSEM’de Piyano Dersi Verme Sürelerine Göre Dağılımları	24
9.	Katılımcıların BİLSEM Dışında Ders Verme Durumlarının Dağılımları	25
10.	Katılımcıların Çalıştıkları BİLSEM’de Mevcut Piyano Sayıları ve Fiziki Yeterliliklerine Göre Dağılımları.....	27
11.	Katılımcıların Piyano Derslerine Öğrenci Seçimine İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları.....	29
12.	Katılımcıların Piyano Öğrencilerinin Genel Durumlarına İlişkin Görüşleri	31
13.	Katılımcıların Kaynak Kullanımlarına İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları	33
14.	Katılımcıların Bilsem Müzik Öğretim Programına İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları.....	36
15.	Katılımcıların Uyguladıkları Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları.....	38
16.	Katılımcıların Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları	42
17.	Katılımcıların yaşadıkları sorunlara ilişkin ürettikleri çözüm yolları ile ilgili düşüncelerinin dağılımları	43

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	BİLSEM Piramidi.....	13

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt	: Aktaran
BİLSEM	: Bilim ve Sanat Merkezi
K	: Katılımcı
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı

1. GİRİŞ

Eğitim, bireyleri ve toplumları şekillendirmek, değiştirmek ve geliştirmek için var olan bir süreçtir. Eğitimin amaçlarından biri insanı ilgi ve yeteneklerine göre en verimli şekilde yetiştirmektir (Biber Öz, 2001). Aynı zamanda eğitim kültürel ve sosyal boyutların, bilişsel, duygusal, psikomotor ve fiziksel davranışların bir bütün olarak dengeli gelişimini amaçlamaktadır. Yaratıcı, aktif, sorumluluk sahibi, kendisinin ve çevresinin farkında, değerlere saygılı düşünürler yetiştirmek için de eğitimin içinden sanata büyük önem verilmeli ve eğitim sistemimizde yer alan unsurlardan biri olarak bulunmalıdır (Gün & Yıldız, 2013). Sanat eğitiminin içinden müzik eğitimi de sanat eğitiminin temel alanlarından biridir ve kendi içinde de çeşitli boyutlara ayrılmıştır (Sarı, 2021).

Müzik eğitimi, bireylerin mevcut müzik becerilerini ortaya çıkararak bu davranışları geliştirmelerini ve sürdürmelerini sağlar. Müzik eğitiminin birey üzerinde yüksek etkisi olduğu bilinmektedir. Bilişsel, duygusal ve psikomotor gelişim için birçok etkisi vardır (Bayırlı, 2022). Müzik eğitimi içeriğinde; işitme, çalgı ve ses eğitimlerini barındırır.

Müziksel yaşamı ve sanatsal bakışı algılayabilmenin ve yorumlayabilmenin yollarından biri de çalgı eğitimidir (Topalak, 2013). Çalgı eğitimi müzik eğitiminin temel yapı taşlarından biridir. Çalgı eğitimi, var olan yeteneğin farkına varılması ve var olan becerilerin geliştirilmesi, eğitim yoluyla yeni becerilerin kazanılması ve kendini geliştirmesi adına bireye olanak sağlayan bir çalışma alanı olması nedeniyle müzik eğitiminin önemli bir koludur (Demir, 2008).

Çalgı eğitiminde birçok boyut bulunmaktadır ancak en yaygın ve önemli alanlarından biri piyano eğitimidir. Piyano eğitimini, müziğin bireyi harekete geçirme süreci olarak görebilir ve bu eğitimi bireyin disiplin, deneyimleme, duyma ve bunu mümkün kılan gerekli davranışları yerine getirmesinde etkili kabul edebiliriz. Genel bir tanım yapmamız gerekirse de eğitimin tanımından yola çıkarak piyano eğitimine öğrencilere, piyanonun başarıyla çalınabilmesi için gerekli davranışları kazandırma süreci diyebiliriz. Piyano eğitimi günümüzde birçok kurumda genel, özengen ve mesleki olmak üzere, bu işin eğitimini almış öğretmenler tarafından verilmektedir. Bu çalışmayla ele almak istediğimiz konu da bu kurumlardan biri olan BİLSEM’lerde yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşleridir.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Araştırma Bilim Sanat Merkezleri’nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın amacı, Bilim Sanat Merkezleri’nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda

araştırmanın problem cümlesi “Bilim Sanat Merkezleri’nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?” olarak, belirlenmiş ve:

- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin demografik dağılımları, bireysel çalgı türü, kadro durumları, mesleklerindeki görev süreleri, BİLSEM’deki görev süreleri, BİLSEM’de piyano dersi verme süreleri, Bilsem dışında ders verme durumları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin çalıştıkları kurumdaki fiziki yeterliklere ilişkin düşüncelerinin dağılımları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin BİLSEM’lerde piyano derslerine öğrenci seçimine ilişkin düşüncelerinin dağılımları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin Çalgı eğitimi kapsamında piyano eğitimi alan öğrencilere ilişkin görüşlerinin dağılımları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin Piyano derslerinde kullandıkları kaynaklara ilişkin görüşlerinin dağılımları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin Piyano eğitiminde uyguladıkları öğretim programına ilişkin görüşlerinin dağılımları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin Ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşlerinin dağılımları nasıldır?
- BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin Farklı sebeplerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?

alt problemleri araştırılmıştır.

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Araştırma Bilim Sanat Merkezleri’nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano öğretimi ile ilgili öğretmen görüşlerini tespit ederek ortaya koyması ve bu konuda yapılan öncü çalışmalardan biri olması yönünden önem taşımaktadır. Alan yazında ilgili araştırmalar incelendiğinde piyano dersi bağlamındaki sorunlara ışık tutmak ve BİLSEM’lerde yaşanan sorunlara değinmek açısından da çalışmamız önem taşımaktadır.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma Bilim Sanat Merkezleri’nde enstrüman eğitimi kapsamında piyano dersi yürüten ve çalışmaya katılmaya gönüllü 12 piyano öğretmeni ve görüşme sorularına verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

1. Çalışmaya katılan BİLSEM’lerde çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin görüşme sorularına samimi cevaplar verdiği varsayılmaktadır.
2. BİLSEM’lerde piyano dersi verildiği varsayılmaktadır.

1. 5. Tanımlar

BİLSEM: BİLSEM’ler Türkiye’de özel yetenekleri öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark edebilmeleri ve kapasitelerini geliştirebilmeleri için belirli hususlara dayanarak Bakanlıkça açılan kurumlardır.

Millî Eğitim Bakanlığı: Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitim sistemini yöneten en üst düzey devlet kuruluşudur.

Eğitim: Eğitim, belirlenen esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler ve istendik davranış değişiklikleri sağlamaya yarayan planlı bir sistemin adıdır.

Müzik Eğitimi: Müziğin öğrenildiği ve öğretildiği bir eğitim sistemidir.

2. LİTERATÜR TARAMA

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

Bu bölümde eğitim, müzik eğitimi, müzik eğitimi türleri, çalgı eğitimi, BİLSEM kavramlarıyla ilgili bilgiler bulunmaktadır.

2. 1. 1. Eğitim

Eğitimin süreci doğumumuzdan başlar ve öldüğümüz ana kadar yaşantılarımıza etki ederek devam eder. Eğitimle ilgili birçok tanımlama bulunmaktadır. Bireyin yaşamı boyunca bilgisi, becerisi, değerleri ve davranışlarında, tutumlarında gözle görülür değişiklikler meydana getirir (Erden, 2007). Eğitimde bilgi, beceri, ilgi, karakter, tutum, tavır gibi özellikleri bireye kazandırmayı ve toplumun ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılayabilmeyi eğitimin en önemli amaçlarından biri olarak görebiliriz (Tepeli, 2018).

Eğitimin birçok tanımı bulunsa da bireyin mükemmel, olgun ve erdemli bir seviyeye gelme süreciyle de ilişkili olduğu söylenebilir. Eğitim bireyin kendini gerçekleştirebilmesi, kendine has özelliklerini geliştirebilmesini amaçlamaktadır (Şişman, 2015).

Ertürk'e (1972) göre ve birçok yerde kabul edilen tanıma göre ise eğitim; "bireyin davranışlarında kasıtlı olarak ve kendi yaşantıları yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir" (s. 12). Tüm bu tanımlamalar ışığında eğitimi bir toplumu değiştirip geliştirmek ve kendi ayakları üstünde durabilen bireyler yetiştirilmesini sağlamak için uygulanan bir süreç olarak görebiliriz.

Ülkelerin ve toplumların geleceği için çok önemli olan eğitimin amaçsız ve gelişigüzel gerçekleşeceği varsayılmaz. Bu nedenle Türk milli eğitim sisteminin de kendine has bir eğitim sistemi bulunmaktadır. Türkiye'nin iki başlık altında incelediğimiz eğitim sistemleri vardır bunlar informal ve formal eğitim sistemleridir. İnformal eğitim plansız ve programsız bir şekilde gündelik yaşamımızda kendiliğinden oluşan eğitim türüdür (Karan, 2011). İnformal eğitimde bireyler eğitim aldıklarının farkında değildirler ve kişi veya grupların rastgele etkileşimi yoluyla olur.

Formal eğitim informal öğrenmeden farklı olarak tamamen bir amacı, belirli bir planı olan ve alanında uzman kişiler tarafından örgün kurumlar aracılığıyla hazırlanan programlarda gerçekleşir. Formal eğitim bireylerin okul olarak nitelendirilen yerlerde aldıkları eğitim ve mezun olduklarında sertifika ya da diploma gibi benzeri belge aldıkları yerler olarak da ifade edilebilir (Ayas, 2013). Formal eğitim içerisinde bireylerin birçok alanda kendilerini geliştirmelerine yönelik eğitimler verilmektedir. Bu eğitim türünün kapsamında gerek matematik, sosyal bilimler ve fen bilimlerinde gerekse sanat eğitiminin türleri olan müzik ve resim eğitimi gibi alanlarla çok yönü ve çok boyutlu

bir eğitim sistemi uygulanmaktadır. Çağımız toplumlarının çok boyutlu ve bir plan dahilinde uygulamaya çalıştığı modern eğitimde, bireyin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor yönleri bir bütün olarak ele alınarak geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Formal eğitimi incelediğimiz iki başlık bulunmaktadır bunlar örgün ve yaygın eğitimlerdir. Örgün eğitim profesyonel ve alanında uzman kişilerce okullarda verilmektedir (Üstün & Kaya, 2013). Eğitim seviyeleri vardır ve her seviye bir önceki seviyenin tamamlanmasıyla başlatılabilir. Örneğin öncelikle ilkokula başları ve bir üst seviye olan ortaokula geçebilmek için bu seviyeyi bitirmemiz gerekmektedir. Üniversite eğitimi almanın ilk koşulu lise eğitimi tamamlamaktır. Yine benzer şekilde zorunlu eğitim süreci olan ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenci olabilmek için belirli yaşlarda olmak gerekliliği bulunmaktadır. Örgün eğitimde önemli olan noktalardan biri de belirli bir eğitim-öğretim sürelerinin bulunmasıdır. Bunun örneklerinden biri de üniversiteye kadar olan bütün eğitim seviyelerinin dörder yıllık sürelerle gerçekleştirilmesidir. Bu kurumlar öğretim etkinliklerini her seviyede ve her derste günlük, haftalık ve yıllık planlar yoluyla yerine getirirken milli eğitimin amaçlarını da gerçekleştirmektedirler (Ayas, 2013). Başarılı olunan her kademedede o seviyenin diplomasına sahip olunur.

Yaygın eğitim, zorunlu gerçekleşmeyen gönüllülük esasına dayanan ve belirli yaş gruplarına değil her yaş grubuna uygulanabilen, okuyup okumadığına bakılmaksızın tüm insanların bilgi ve becerilerini geliştirmek için kullanabileceği bir eğitim sistemidir. Ülkemizde MEB'e bağlı olarak eğitim veren yaygın eğitim kurumları "halk eğitimi merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, pratik kız sanat okulları, olgunlaşma enstitüleri, yetişkinler teknik eğitim merkezleri, türk-alman mesleki eğitim merkezleri, özel kurslar, özel dershaneler, eğitim ve uygulama okulları (özel eğitim) meslek okulları (özel eğitim), mesleki eğitim merkezleri (özel eğitim), bilim sanat merkezleri, açık ilköğretim okulu, açıköğretim liseleri, meslek kurslarıdır" (Yıldırım, 1996, s. 57).

2. 1. 2. Müzik Eğitimi

Birden fazla yönü olan ve planlı bir şekilde devam ettirilmeye çalışılan çağdaş eğitim, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini tüm halleriyle ele alarak ileri düzeyde yetişmelerini hedeflemektedir. Çağdaş eğitimin önemli alanlarından biri olan müzik eğitimi, sanat eğitiminin en temel boyutlarından biri olarak ele alınmaktadır. Eğitimin tanımında olduğu gibi müzik eğitimi de bireyin kendi yaşantıları yoluyla amaçlı bir şekilde müziksel davranış kazandırma süreci olarak ifade edebiliriz (Uçan, 2018). Müzik eğitiminin temelinde müzikal davranışta bir değişiklik yaratmak bulunmaktadır. Bu temel ve hedef ışığında planlı ve programlı bir süreç izlenir ve hedeflere ulaşılır (Birer & Sonsel, 2013). Müzik eğitiminde amaç müziği öğrenmek ve öğretmektir.

Müzik eğitiminin bir diğer amacı, kişinin müzik yeteneğini ortaya çıkarıp işlemek ve müzik kültürü oluşturmaktır. Ayrıca yapılan çalışmalarda müzik eğitiminin çocukların fiziksel ve psikomotor gelişimini, dil, duygusal ve sosyal gelişimini hızlandığı belirtilmektedir (Tüzlin, 2019akt. Tepeli, 2018). Müzik eğitimi kapsamlıdır, uygulamalı ve teorik eğitim çeşitli boyutlarıyla yürütülür. Ülkemizdeki müzik eğitimi verilen kurumlar amaçları bakımından çok yönlüdür. Bu eğitim kurumları, müzik veya müziğin herhangi bir alanında kariyer yapmak ve müziği tüm boyutlarıyla inceleyerek sonraki nesillere müzik öğretmek için eğitim vermektedir (Konakcı, 2010).

2. 1. 3. Müzik Eğitimi Türleri

Müzik eğitimini genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç başlık altında ifade edebilmekteyiz (Uçan, 2018). Genel müzik eğitiminde yaş, düzey ve sınıf ayrımı yapılmaksızın sağlıklı her bireye ortak bir müzik düşüncesi kazandırmak amaçlanmıştır. Genel müzik eğitimi bir bireye müzik kültürünü aşlamayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda okul, bölüm, faaliyet alanı ne olursa olsun, her düzeyde, her aşamada, her yaşta, insan ayırt etmeksizin sağlıklı ve dengeli her insana verilebilecek bir müzik eğitim türü niteliği taşımaktadır (Uçan, 2018).

Genel müzik eğitiminde bireylerin müziksel yetenekleri geliştirilirken aynı zamanda sevgisini geliştirmek, belirli bir sanat anlayışına ulaştırmak, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda müziğin herhangi bir alanına; şarkı söylemeye, enstrüman çalmaya, şarkı dinlemeye yatkınlıklarını arttırmaktır. Amaç bireyin müzik bilgisini, müzik duygusu ve düşüncelerini arttırmaktır. Genel müzik eğitiminde yapılan müzik çalışmalarıyla, Atatürk ilke ve inkılaplarına değer veren, Türk milletinin tüm manevi değerlerini benimseyen, ailesini vatanını düşünen, milletini seven ve koruyan bireyler yetiştirmek de esas ve temel ilkelerden sayılmaktadır (Sezginer, 1990).

Özengen müzik eğitimi genel müzik eğitiminden farklı olarak, müziğe eğilimi olan, müziğin alanlarıyla ilgilenen ve bunu hayatının bir parçası haline getirmek isteyen bireylere, kendilerini geliştirmesini sağlamaları amacıyla verilen bir eğitimidir. Özengen müzik eğitimi zorunlu değildir aksine bireyin istek ve yatkınlığına göre katılımı gerçekleştirilen gönüllü bir şekilde alınan eğitim türüdür (Karan, 2011). Özengen müzik eğitiminin verildiği kurumlar sadece örgün eğitim kurumları değildir, aynı zamanda yaygın eğitim kurumlarında da verilmektedir (İkiz, 2010).

Mesleki müzik eğitiminde amaç müzik bölümünü, ya da herhangi bir alanını mesleki açıdan gerçekleştirmek isteyen bireylere müzik alanı ile ilgili yeterlik ve birikimi kazandırmaktır. Mesleki müzik eğitimi, ülkemizde Üniversitelerin, Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin Müzik Bilimleri Bölümleri'nde, Konservatuar'larda ve Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin Müzik Bölümleri'nde alanında uzman kişilerce yürütülmektedir (Özyörük, 2006).

Mesleki müzik eğitiminin genel ve özengen müzik eğitimden farkı, alanında uzman kişilerce verilen ve yine alanında uzman olmak ve mesleğini müzik alanında seçmek isteyen kişilere verilen eğitimidir. Bu eğitimle bireylere mesleki olarak tüm müziksel davranışlar kazandırılmaya çalışılmaktadır (Tarman, 2006).

2. 1. 4. Müzik Eğitiminin Kapsamı

Müzik eğitiminin genel kapsamı davranışsal ve içeriksel olmak üzere iki açıdan ele alınabilir.

“Davranışsal açıdan ele alındığında müzik eğitimi temelde şunları kapsar:

- Müziksel devinme-oynama eğitimi
- Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi
- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel Bilgilenme eğitimi
- Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- Müziksel kimlik-kişilik kazanma eğitimi
- Müziksel duyarlılığı arttırma eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- Müzikten yararlanma eğitimi

İçeriksel açıdan ele alındığında ise müzik eğitimi temelde şunları kapsar:

- Müziksel devinim oyun eğitimi
- Müziksel işitme-okuyum-yazım eğitimi
- Ses eğitimi
- Çalgı eğitimi
- Müzik dinleyim eğitimi
- Müziksel bilgilenim eğitimi
- Müziksel yaratım(yaratıcılık) eğitimi
- Müziksel beğeni eğitimi
- Müziksel kimlik-kişilik eğitimi
- Müziksel duyarlılık eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşim eğitimi
- Müziksel kullanım ve yararlanım eğitimi” (Uçan, 2018, s.11-12).

2. 1. 5. Çalgı Eğitimi

İnsanın doğal çalgısı sesi sayılabilir. Zaman içinde ihtiyaçlar doğrultusunda sesi araştırdıkları ve bu ilk araçların da çalgılar olduğu söylenebilir. Bu çalgılar devamlı bir şekilde değişim ve gelişim göstererek günümüze kadar gelmiştir (Uslu, 1998). Müzik eğitiminin en önemli alanlarından biri olan çalgı eğitimi, kendi yeteneklerinizi belirlemenizi ve değerlendirmenizi, var olan müzik becerilerinizi geliştirmenizi ve yeni beceriler kazanmanızı ve çalgınızla kendinizi ifade edebilmenize izin verir. Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin diğer alanları olan ses eğitimi, ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik beğenisi eğitimi ve yaratıcılık eğitimi için ön koşuldur. Bu nedenle enstrümantal öğrenme müzik eğitiminin özüdür ve özel bir anlamı vardır (Demirova, 2008).

Müzik aracılığıyla kendini ifade etme, duygu ve düşüncelerini aktarma yöntemlerinden biridir çalgı eğitimidir. Bireyler çalgı aletlerini çalarak sesli olarak ifade etmedikleri duyguları notalar ve seslerle aktarırlar. Bu nedenle müzik eğitiminin içinde çalgı eğitimi önemli bir yer tutmaktadır. Çalgı eğitiminde bireyin duyuşsal, devinışsel ve bilişsel yönleri tümüyle ele alınır. Bu yüzden bir çalgıyı öğrenme süreci istikrar ister ve uzun sürebilir. Her yönden bireyin değişmesine ve gelişmesine olanak sağlayan çalgı eğitimi aynı zamanda kültürel açıdan da birçok katkıda bulunur. Çalgı eğitiminin birçok katkısı bulunmaktadır. İnsanı eğiten, geliştiren, birliği sağlayan, disiplin katan, sabırlı olmayı öğreten, güdüleyen, duyguları paylaşmayı sağlayan ve birçok yönü olan bir eğitim biçimidir (Uslu, 1998).

Çalgı Eğitimi, bir enstrüman çalmak için uygulanan tekniklerin tümünü içermektedir. Çalgı eğitiminde asıl amaç, çalgıyı doğru teknikle çalmak, çalışma zamanını verimliliği artıracak şekilde düzenlemek, çalgı aracılığıyla müzik kültürünü en iyi şekilde anlamak ve çalgı becerisini geliştirmektir (Parasız, 2010). Bir çalgı aletini çalmayı öğrenmek zorlu ve oldukça uzun bir süreci kapsamaktadır bu süreçte tüm bu becerilerin sistematik bir şekilde öğrenilmesi de gerekmektedir (Özmenteş, 2008).

Çalgı eğitimi süreci alanında uzman bir kişi tarafından ve eğitimin gerektirdiği tüm teknikler ve özellikleri içinde barındıracak bir program çerçevesinde ve planlı bir şekilde gerçekleşmelidir. Çalgı çalabilme için de temel olarak yerine getirilmesi gereken bazı beceriler bulunmaktadır. Oturuşumuzun ve duruşumuzun çalacağımız çalgıya uygun olması, el, kol ve parmak tutuşlarımızın doğru bir pozisyonda bulunması, çıkardığımız tının kaliteli duyulması ve temiz bir entonasyon bu beceriler arasındadır (Topalak, 2013).

2. 1. 6. Piyano Eğitimi

Müzik eğitimi sürecinin temel bir boyutu olarak kabul edilen çalgı eğitiminin önemli alanlarından biri de piyano eğitimidir. Piyano eğitimi sürecinden bireylerin çalgılarını profesyonel ve sosyal yaşamlarında etkin ve verimli kullanmalarını sağlaması beklenmektedir. Bu süreçte öğretmen de öğrenci de amaçladığı ortamın aktif öğrenmenin sağlanabildiği bir ortam olduğunu kabul etmelidir (Okan, 2009). Piyano öğretimi, sadece öğrenciye piyano çalma tekniklerini kazandırmakla kalmamalı, öğrencinin piyano eğitimini sevmesi ve dersten zevk alması da sağlanmalıdır. Bir piyano öğretmenin müzikle uğraşan sanatçılardan farkı, sahip olduğu tüm mesleki birikim ve bilgiyi öğrenciye aktarabilmesi ve bunun sonucunda öğrencinin gelişim göstermesini sağlamasıdır (Yazıcı, 2013).

Öğrencilere müzik alanında temel bilgi ve becerilerin kazandırılmasında ve müziğin formlarının onlara öğretilmesinde en etkili çalgılardan biri piyanodur (Gün, 2014). Klavye tuşlarından mekanizmaya, mekanizma tellerinden pedallara kadar bir bütün oluşturan, gelişmiş

özelliklerini zengin ve çeşitli ton olanaklarıyla insan kullanımına sunan evrensel bir çalgıdır (Say, 2012).

Piyano eğitimi uzun ve zorlu bir süreci kapsamaktadır. Bu sürecin etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi de iyi bir planlama ile mümkündür. Bu planlama öğretmen, öğrenci ve velinin içinde bulunacağı şekilde oluşturulmalıdır. Çocukların eğitimlerinde öğretmenlerin aileyle kurdukları iletişimin eğitim sürecinde önemli bir yeri bulunmaktadır (Özen, 2011). Piyano eğitiminin amacına ulaşabilmesi için öğretmenin öğrenciyi tanıyabilmesi, nasıl bir yol izlenebileceğini bilmesi ve tüm bunların yanında öğrencinin müzikal hevesini söndürmeden başarılı olabileceği öğrenme ortamını sağlayabilmesi önemlidir.

Uzmanlara göre piyano eğitiminin erken yaşlarda başlatılması ve bu sürecin disiplinli bir şekilde ve belirli kademelerde sürdürülmesi gerektiği söylenmektedir. Özengen müzik eğitimi ile piyano eğitimine erken yaşlarda başlayan bireylerin, bilişsel, duyuşsal, psikomotor, sosyal ve duygusal yönlerden bu eğitimi almayan akranlarına oranla daha ileride olduğu görülmektedir. Piyano eğitiminde aynı anda birden çok işlemi bir arada yapması, görsel, işitsel ve dokunsal algılarıyla hareket etmesi beynin gelişimi için de önemli bir rol oynamaktadır. Küçük yaşlarda başlayan piyano eğitimiyle bireylerin koordinasyonlarında, odaklanma sürelerinde, duyu kontrollerinde ve bunun gibi birçok özelliklerinde önemli etkiler görülmektedir (Bayırlı, 2022).

Müzik programlarının vazgeçilmez parçalarından biri de piyano eğitimidir (Kasap, 2004). Piyano eğitimiyle bireyin akıl, beden ve duyguları doğrudan ilişkilidir ve öğrencinin kendisini ifade edebilmesi için müzikal davranışların kazandırılabilmesi yöntemlerinden biridir (Yazıcı, 2013).

2. 1. 7. BİLSEM

Ülkemizde müzik eğitiminin verildiği yaygın eğitim kurumlarından biri de BİLSEM'lerdir. BİLSEM'ler genel örgün eğitimlerine ek olarak eğitim ve öğretim gerçekleştiren kurumlardır. MEB tarafından hazırlanan ortak bir çalışma takvimine göre yürütülen eğitim öğretim çalışmaları genellikle öğrenim görülen okulun saatleri haricinde hafta içinde ya da hafta sonunda sürdürülmektedir (URL, 2).

81 ilde 182 BİLSEM bulunmakta ve 63 bin öğrenci bu merkezlerden yararlanmaktadır (URL,1). BİLSEM'ler okul öncesi eğitimden başlar ve lise kademesine kadar özel yetenekli öğrencilerin potansiyellerini farkına varması, yeteneklerini geliştirmesi ve kapasitelerini arttırarak en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla bazı şartların ve hususların yerine getirilmesi üzerine valiliklerin teklifi üzerine Bakanlık tarafından açılmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016). BİLSEM'lerin Türk milli eğitim sisteminin gerektirdiği amaçlar ve temel ilkeler doğrultusunda bazı amaçları bulunmaktadır. BİLSEM'lerde yetişen öğrencilerin;

- Vatanını milletini seven, Atatürk ilke ve inkılaplarını benimseyen ve tüm sorumluluklarını yerine getirebilen bireyler olması,

- Ülkesinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel tüm değerlerini benimseyen ve ülkenin yararı adına katkıda bulunacak bireyler olarak yetiştirilmesi,
- Bilimsel düşünebilen, soran, üreten, yaratıcı olan bireyler ve bu yeteneklerini erken yaşta en etkili şekilde kullanabilen bireyler olabilmeleri,
- Sadece bilimsel değil, sosyal ilişkilerinde, iletişim becerilerinde ve sanatsal becerilerde gelişim sağlayabilmeleri,
- Kendi özel yeteneklerine göre bilimsel çalıştıkları alanlarda disiplin kazanabilmeleri, düşünebilmeleri, sorunları çözebilmeleri ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek projeler üstünde çalışabilecek kadar gelişmelerini amaçlamaktadır (MEB, 2016).

2. 1. 8. BİLSEM'lere Öğrenci Seçimi

Bakanlık tarafından belirlenen takvim ve bunun yanında yaş veya sınıf seviyesi esas alınarak genel zihinsel yetenek, görsel sanatlar ile müzik alanlarında yeteneği olduğu düşünülen öğrencilerin adaylık işlemleri gerçekleştirilir (MEB, 2016).

Eğitim-öğretimin yeniden başladığı her yıl Bilim Sanat Merkezlerine yerleştirilecek öğrencilerin tanılama süreçlerini yürütmek amacıyla il tanılama sınav komisyonu oluşturulur. İl tanılama komisyonunun görevleri arasında olarak müzik alanında öğrencilerin tanılama yapmaları üzere BİLSEM'lerin ve diğer okul/kurumlarında görev yapan ve toplamda 5 asil üyeden oluşan Müzik yetenek/beceri değerlendirme komisyonu oluşturulur. Bakanlığın belirlemiş olduğu ölçütlere göre de bu komisyon öğrencilerin bireysel incelemelerini gerçekleştirmektedir (MEB, 2016).

Bilim ve sanat merkezlerine (BİLSEM) öğrencileri seçim süreci aday gösterilen öğrencilerin grup tarama sınavları ve bu sonuçlara göre belirlenen öğrencilerin yetenek alanlarında değerlendirmeye alınması ile gerçekleşmektedir. Bu aşamada okul öncesi öğrencilerin gözlemleri veliler ve öğretmenleri tarafından yapılırken, ilkökul öğrencilerinin gözlemleri sınıf ya da şube öğretmenleri, ortaokul seviyesi için de gözlemler sınıf rehber öğretmenleri tarafından yapılmaktadır (MEB, 2016).

Millî Eğitim Bakanlığı BİLSEM Yönergesi'nde öğrenci tanılama süreciyle ilgili bazı iş ve işlemler bulunmaktadır.

- “a) Sınav ve tanılama takvimini belirlemek.
- b) Tanılama yaşı ve sınıf düzeyini belirlemek.
- c) Gözlem formlarını değerlendirerek grup değerlendirmesine alınacak öğrencileri belirlemek.
- ç) Grup tarama ölçme araçları ve ölçütlerini belirlemek.
- d) Grup tarama testinin, aynı tarihte ve saatte uygulanarak merkezi sistemle yapılmasını sağlamak.
- e) Grup değerlendirilmesinde belirlenen ölçütte ya da üzerinde performans gösteren öğrencilerin, bireysel incelemeye alınmalarını sağlamak.
- f) Bireysel incelemede kullanılacak objektif ve standart testleri belirlemek ve uygulamayı yapacak uzman personelin yetiştirilmesini sağlamak.

g) Görsel sanatlar ve müzik yetenek alanında değerlendirmeye alınacak öğrencilerin değerlendirme kriterlerini belirlemek.

ğ) İl tanılama sınav komisyonu tarafından tanılama sonuçları bildirilen öğrencilerden BİLSEM'e yerleştirilmeye hak kazananları belirlemek.

(3) Rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından yürütülecek iş ve işlemler şunlardır:

a) İl tanılama sınav komisyonunca verilen görevleri yapmak.

b) Bireysel incelemeyi yapacak öğretmenleri il tanılama sınav komisyonuna önermek.

c) Genel zihinsel yetenek alanında aday gösterilen öğrencilerin bireysel incelemesini yapmak şeklinde tanımlanmıştır" (MEB,2016, s. 4)

2. 1. 9. BİLSEM'lerde Uygulanan Eğitim Programları

Bilim Sanat Merkezlerinde belirli eğitim programları bulunmaktadır; uyum, destek eğitimi, bireysel yetenekleri fark ettirme, özel yetenekleri geliştirme ve proje üretimi/yönetimi (MEB, 2016). BİLSEM, bireysel yeteneklerin farkındalığını artırmaya yönelik programlar uygular. Bu programların temel amaçları öğrencilerin kendi özel yeteneklerinin tanınmasını ve farkına varılmasını teşvik eden, bilimsel temellere dayanan ve yüksek potansiyellerini harekete geçirmeyi amaçlayan ortamlar sağlamaktır (Kılıç, 2021).

2. 1. 9. 1. Uyum Programı

BİLSEM'lerde uyum programının uygulanmasının bazı esasları bulunmaktadır. İlk aşamada verilmesi gereken esaslardan biri de vizyon ve misyon tanıtımı ve genel olarak BİLSEM'lerin temek değerleridir. Uyum etkinlikleri için belirli gruplar oluşturulur ve bu gruplardaki öğrenci sayıları program uygulama tablosuna göre ayarlanmaktadır. Uygulanacak olan etkinlikler BİLSEM'i öğrencilere tanıtmaya ve o kültürü öğrencilere aktarabilecek şekilde planlanmaktadır. Bu programda önemli olan bir diğer husus öğrenciyi tanımak ve tüm gelişim alanlarına da katkı sağlamaktır. Programda uygulanan etkinlikler için her öğrencinin kendine ait bir dosyası bulunur ve rehberlik öğretmenlerinin etkinlik için doldurdıkları evraklar bu dosyalarda muhafaza edilmektedir. Gözlemci olarak sadece rehber öğretmenler değil, sınıf öğretmenleri de öncelikli olacak şekilde diğer tüm öğretmenler görev alabilmektedir. BİLSEM'lerde bulunan imkânların, laboratuvarların, yetenek geliştirme atölyelerinin ve çalışanlarının tanıtılmasına yönelik etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Bu programda öğrencilerin tanılandığı alanlar bulunmaktadır. Müzik ve görsel sanatlar alanlarında tanılanan öğrenciler uyum programını tamamladıkları taktirde bir sonraki program olan özel yetenekleri geliştirici eğitim programına devam etmektedirler. Uyum programı boyunca öğrenciler hakkında toparlanan tüm bilgiler her bir öğrenci için ayrı ayrı olacak şekilde değerlendirilmekte ve öğrencinin dosyasına işlenmektedir. Dönem sonunda her bir öğrencinin kendisinden sorumlu danışman rehber öğretmeni belirlenmektedir (MEB, 2016).

2. 1. 9. 2. Destek Eğitim Programı

BİLSEM’lerdeki destek eğitim programının uygulama esasları bulunmaktadır. Destek eğitim programlarında öğrencilerin iletişim kurabilme, beraber iş yürütebilme, grupta çalışabilme, öğrenmeyi öğrenme, problem çözebilme, bilimsel araştırma yapabilme, girişimci ruhuna sahip olabilme, eleştirel ve yaratıcı düşünebilme, etkili karar verebilme, teknoloji okuryazarlığı, sorumluluk sahibi olabilme, kaynakları etkin kullanabilme becerileri gibi özellikleri kazandırabilmektedir. Bu özellikler mevcut program uygulama tablosu ile ilişki kurularak kazandırılmaktadır. Bu bölümde uygulanan öğretim programı destek eğitim programını kendi okutabilecek alanında uzman kişilerce hazırlanmaktadır. Bu programda da etkinliklerdeki grupların öğrenci sayıları, program uygulama tablosuna göre belirlenmektedir. Proje çalışmalarına başlanabileceği gibi bu çalışmalar hem bireysel hem de grup olarak gerçekleştirilebilmektedir (MEB, 2016).

2. 1. 9. 3. Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı

BİLSEM’lerdeki bireysel yetenekleri fark ettirme programına ait uygulama esasları bulunmaktadır. Bu programda bir önceki programın sonunda elde veriler kullanılarak öğrenciler gruplara ayrılmaktadır. Öğrenci sayıları diğer programlarda da olduğu gibi program uygulama tablosuna göre belirlenmektedir. İlk programda belirlenen danışman rehber öğretmenlerin sorumlu olacağı öğrenciler bu programda yeniden seçilmektedir. Bu aşamada öğrencilerin bireysel yeteneklerini öne çıkarmak ve fark edebilmeleri açısından bunlara yönelik uygulamalar için programlar hazırlanır. Bu programın içinde öğrencinin ilgi duyabileceği, yeteneğini ortaya çıkarabileceği alanların belirlenmesi için öğretmen tarafından tutum ve becerileri fark ettirebilecek etkinlikler planlanmakta ve uygulanmaktadır. Aynı zamanda disiplinler arası ilişkiler dikkate alınır ve bir önceki programda olduğu gibi proje üretim çalışmaları devam ettirilmektedir. Bireysel yetenekleri fark ettirme programı tamamlandıktan sonra öğretmenler kurulu değerlendirme yöntemlerini de kullanarak öğrencileri özel yetenekleri geliştirme programı için yönlendirmektedir (MEB, 2016).

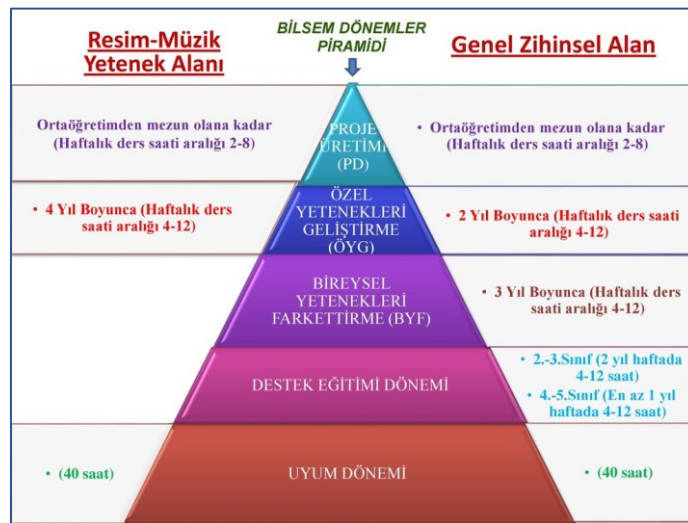
2. 1. 9. 4. Özel Yetenekleri Geliştirme Programı

BİLSEM’lerdeki özel yetenekleri geliştirme programı için uygulama esasları bulunmaktadır. Bu program alanında yoğunluk daha çok bilimsel ve sanatsal etkinlikler ve bu alanlar geliştirmeye yöneliktir. Daha çok öğrenci merkezli olan bu programda disiplin ve disiplinler arası yapıda etkinlikler sürdürülür. Diğer programlarda olduğu gibi gruptaki öğrenci sayıları program uygulama tablosuna göre belirlenmektedir. Program kapsamında disiplin ve disiplinler arası ilişkiler dikkate alınmakta ve bu doğrultuda ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu

doğrultuda üretimde bulunmaları sağlanmaktadır. Bu programda müzik ve görsel sanatlar alanlarında öğrenciler için bir tanıtım yapılmaktadır. Öğrenciler için bu alanlarda yeteneklerini fark edebilecekleri sanatsal etkinlikler planlanır ve etkinliklerin uygulanmasına sonradan yer verilmektedir. Genel yetenek, görsel sanatlar ve müzik özel yetenekleri geliştirme programı öğrencileri, BİLSEM imkanları da göz önünde bulundurularak öğretmenleri eşliğinde öngörülen sürelerde alan derslerinin atölyelerinden yararlanmaktadırlar (MEB, 2016).

2. 1. 9. 5. Proje Üretimi ve Yönetimi Programı

BİLSEM’lerdeki proje üretimi ve yönetimi programının bazı uygulama esasları bulunmaktadır. Proje üretimi ve yönetimi programında bulunan öğrenciler her eğitim- öğretim yılında en az bir proje hazırlamaktadırlar. Danışman öğretmenlerinden rehberlik alarak her öğrenci kendi projesini belirlemektedir. Proje konusu seçilirken öğrencinin özel yetenekleri geliştirme programında eğitim aldığı alan dahil olmak üzere diğer alanlarda da proje konusu seçebilmektedirler. Bu süreçte öğretmenin yönlendirmesinden çok öğrencilerin çalışmaları doğrultusunda öğrenerek ilerlemeleri temel alınmaktadır. Süreç boyunca öğretmen öğrenciyle birlikte proje hakkında en az iki ilerleme raporu hazırlamaktadır. Bu raporlar araştırma ve geliştirme birimine sunulmaktadır. Bu program kapsamında eğitim öğretim yılı içerisinde olası bir durumda proje hazırlanamazsa danışman öğretmen projenin hazırlanamaması nedenlerini yazılı rapor hâlinde öğretmenler kuruluna bildirmektedir. Tamamlanan projeler araştırma ve geliştirme birimine teslim edilmektedir. Hazırlanan projeler arasında ortaya özgün fikirler ortaya çıkması durumunda araştırma ve geliştirme birimi projenin geliştirilmesi adına tüm süreçlerine ilişkin işlemleri gerçekleştirmektedir. Proje listeleri süreç sonunda BİLSEM yönetimince BİLSEM modülüne işlenmektedir (MEB, 2016).

Şekil 1. BİLSEM Piramidi

2. 1. 10. BİLSEM’lerde Müzik Eğitimi

Bilim ve sanat merkezlerinde verilen müzik eğitiminin amacı, öğrencilere dünyadaki olaylara estetik bir bakış açısı kazandırmak, var olan becerilerini maksimumda kullanabilmek ve toplum için daha mutlu insanlar yetiştirmektir.

Uyum Eğitimi Programı, BİLSEM'e yeni kayıt yaptıran yetenek sahibi olan, müzik ve görsel sanatlar becerilerine sahip öğrencilerin BİLSEM'e uyum sağlayabilmesi için kurumu, programları ve öğretmenleri ve diğer öğrencileri tanımayı içeren bir programdır. Amaç, öğrenciyi tanımak, kişisel, sosyal ve psikolojik gelişimlerini destekleyen, bilimsel düşünme ve estetik duygularını geliştiren etkinliklerdir. Uyum Eğitimi programında müzik birimi olarak yapılan bazı etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinlikler ritim oyunları, günümüzde yaygınlaşan orff çalgılarının kullanımıyla ritim tutma, işitmeye dayalı olarak müzik eserini dinleyerek içerisindeki enstrümanları ayırt etme, bir şarkının hız ve gürleklerin ayrımını yaparak dinleme ve söyleme, duyduğu bir ezgiyi tekrar etme oyunlarıdır ve bu etkinliklerle amaç öğrencilere müzikle ilgilenmeyi ve müzik dersini sevdiren enstrümanları tanıtmak ve müzik eğitimi almak isteyen öğrencilere Müzik Birimini tanıtmaktır (Ceylan, 2014).

Destek eğitim programında öğrenciler müzik dersleri ve temel müzik bilgilerini, müziği iletişim becerileri, takım çalışması teknikleri, öğrenme yöntemleri, problem çözme teknikleri ve bilimsel araştırma yöntemleri modülleriyle birleştirerek alırlar. Destekleyici eğitimin temel amacı, öğrencilerin temel müzik bilgisini vermek ve müziksel yeteneklerini ölçmektir. Müzikal yeteneği ölçmek için ritim, melodik hafıza, şarkı söyleme gibi etkinlikler yapılır. Bu alanda başarılı olan öğrenciler belirlenir ve bir sonraki program olan Bireysel Yetenek Tanıma Programına aktarılır. Destek eğitimi programını tamamlayan ve müzikal anlamda yeteneği olan öğrenciler seçilerek Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programına aktarılır. Bu programda öğrencilerin yeteneklerini geliştirmek adına öğrenci merkezli olacak şekilde planlamalar yapılır ve çalışmalar bire bir sürdürülür. Bu program kapsamında öğrencilerle temel müzik bilgilerinin yanında, solfej eğitimi, ritim eğitimi, enstrüman eğitimi, ses eğitimi ve ezgi belleğini geliştirici çalışmalar gerçekleştirilir.

Özel yetenekleri fark ettirme programı, kendinden önceki programlarda belli bir düzeye gelmiş ve bu programda daha da yoğunlaştırılmış ve tamamen bireysel eğitime dayalı bir eğitimi alacağı düzeydir. Bu programda amaçlanan öğrencinin aldığı eğitimi artık konser, dinleti ve özel hafta ve günlerde sunmasıdır. Bu programla öğrenci artık aldığı eğitim alanında kendini gösterebilecek seviyeye gelmiştir ve başarı gösteren öğrenciler kurulun vermiş olduğu kararla bir üst ve son program olan proje programına geçirilirler. Proje Üretimi programında öğrenci artık becerilerini istenilen ölçüde maksimize etmiştir. Bu programda öğrenciler artık daha profesyonel şarkı söyleyip enstrüman çalışıyorlar ve daha üst seviyede bir müzik bilgisine sahiptirler.

2. 1. 11. Literatür Taramasının Sonucu

Çoban (2022), BİLSEM’de çalışmakta olan görsel sanatlar öğretmenlerinin eğitim verdikleri süreç boyunca farklı nedenlerden dolayı yaşadıkları sorunları ve ürettikleri çözüm önerilerini de belirlemeyi amaçladığı çalışmasında nitel araştırma yöntemini kullanmıştır. BİLSEM’de 2019-2020 eğitim-öğretim yılında çalışmakta olan ve araştırmaya istekli olarak katılan yirmi bir görsel sanatlar öğretmeniyle mülakat yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat formu ile araştırmanın verileri elde edilmiştir. Temel düzey ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak veriler analize tabi tutulmuştur ve verilere göre katılımcıların BİLSEM’de çalışmaya başlamadan önce BİLSEM’ler hakkında bilgiye sahip olmadıkları, eğitim verdikleri yaş gruplarında bireysel farklılıklara göre teknikler kullandıkları, velilerin sınavla ilgili endişelerinden dolayı derse gerektiği kadar önemsemediklerini ve buna bağlı olarak da öğrencilerin devam sorunlarının arttığı, katılımcıların yaşanan problemlere çözüm olarak birçok yöntem ve teknik geliştirdikleri, sonuçlarına varılmıştır.

Böke (2019), çalışmasında özel yetenekli çocukların müzik alanındaki geçmişlerinin BİLSEM tercih süreçlerine nasıl etki ettiğini belirlemeyi amaçlamıştır. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülen araştırmanın modeli genel tarama olarak belirlenmiştir. 2017-2018 yılları arasında Ankara’nın Yenimahalle ilçesinde bulunan BİLSEM’de müzik eğitimi alan ve random olarak seçilen yirmi öğrenci ve velileri araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Verilere yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla ulaşılrken analiz kısmında içerik analizi yöntemine başvurulmuştur. Ulaşılan bulgulara göre, öğrencilerin BİLSEM’e yönelmelerindeki önemli etkenlerden birinin ailelerinin olduğu, araştırmada katılımcı olan velilerin, çocuklarının müziğe olan ilgilerini ve yeteneklerini, onların göstermiş oldukları müzikal etkinliklerle sayesinde fark ettikleri, eğitim görmekte olan ve görüşülen öğrencilerin BİLSEM’de eğitim almaya başlamadan önce de birmüzikal yaşantılarının olduğu, BİLSEM’de özel yetenek müzik alanında eğitim alan öğrencilerin çoğunun ailelerinin müzikle olan ilişkilerinden dolayı BİLSEM’i tercih ettikleri ve bu tercihlerdeki en baskın rolün annelerde olduğu, öğrencilerin BİLSEM öncesi aldıkları enstrüman eğitiminin seçimlerinde büyük bir etkiye sahip olduğu sonuçlarına ulaşılrken, müzik eğitimi kaliteli ve ücretsiz olarak alabilecekleri bir kurum olması öğrenci ve velileri BİLSEM’e yönelttiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Karagün (2022) nitel bir araştırma yöntemi olan durum çalışması ile araştırmasını yürütmüştür. Bu araştırma da amaç BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin, eğitim görmekte olan öğrencilerin çalgı eğitimleri hakkındaki görüşleri ve önerilerini alarak analiz etmek ve olası problemlerin çözümlerine ilişkin öneriler sunmaktır. Araştırmanın çalışma grubu on müzik öğretmeninden oluşmuş ve yarı yapılandırılmış görüşme formuyla veriler elde edilmiştir. Nitel yöntemlerle analiz edilen çalışmada resmi olarak olmasa da BİLSEM’lerde çalgı derslerinin verildiği, katılımcıların kendi tercihlerine göre müzik ders saatlerinde, tamamı olmasa da bir kısmını çalgı eğitimine ayırdığı, bazı BİLSEM’lerde çalgı dersleri için yeterli şartlar bulunurken

bazılarında sınıf, çalgı ve çalgı eğitimini verecek öğretmenlerin sayılarında yetersizliklerin olduğu, çalgı derslerini içeren bir programın olmamasının öğretmenlerin programı esnetmelerine olanak sağlasa da verimliliğin artması adına bir programın gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Akbal (2019) yaptığı bu çalışma ile BİLSEM’de çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin keman dersinde uyguladıkları öğretim, yöntem ve materyaller konusundaki, keman dersi yapma imkanları konusundaki ve BİLSEM’lerin amaçları konusundaki görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır ve çalışmada durum çalışması modeli kullanılmıştır. BİLSEM’de çalışmakta olan yirmi altı keman öğretmeni ile bu çalışma yürütülmüştür. Kritik Durum Örneklemeye yöntemi kullanılan çalışmada araştırmanın çalışma grubu Türkiye’nin yedi bölgesinden seçilmiştir. Araştırmada görüşme tekniği kullanılmıştır ve içerik analizi ile veriler değerlendirilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin kendi anal dalları dışında başka enstrümanların eğitimini de verdikleri, öğretmenlerin öğretim yöntemi ve metot kavramlarını karıştırdığı, öğretmenlerin öğrenci yetiştirmedeki amaçları ile BİLSEM’lerin amaçlarının uyuşmadığı, kaynak sıkıntısı yaşandığı ve bir dönem içerisindeki öğrenci sayılarının ve bu sayıların bölge ve şehir açısından değişkenlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Sarı ve Öğülmüş (2014) öğretmen ve öğrencilerin BİLSEM’lerde karşılaştıkları sorunlarla ilgili görüşlerini değerlendirmek amacıyla yürüttükleri çalışmada nitel araştırma yöntemini kullanmışlardır. Verilerini yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla 2012 yılında düzenlenmiş olan 1. Ulusal Çocuk Kongresi’nde katılımcı olan otuz bir öğretmen ve altmış beş öğrenciye uygulayarak elde etmişlerdir. Elde ettikleri veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın sonucuna göre Bilim Sanat Merkezleri’nde çözülmesi gereken önemli sorunların olduğu görülmüş ve bu sorunların çözümüne yönelik bazı öneriler geliştirilmiştir.

Satır (2018) BİLSEM’lerde çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi ve bu sorunlarla ilgili önerilen çözümleri öğretmen görüşleri açısından incelemeyi amaçlayarak yürüttüğü çalışmada nitel araştırma yöntemini kullanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu BİLSEM’lerde görev yapan ve gönüllülük esasıyla katılan yirmi beş müzik öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış mülakat formuyla araştırmanın verilerine ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda bahsedilen değişkenlerden yola çıkılarak BİLSEM’de çalışan öğretmenlerin çalıştıkları kurumlarda pek çok sorun yaşadıkları görülmüştür.

Eker ve Şentürk (2017), çalışmalarını durum çalışması modelini kullanarak yürütmüşlerdir ve BİLSEM’lerde verilen piyano eğitimini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın verilerine İç Anadolu Bölgesi’nde yer alan BİLSEM’lerde çalışmakta olan piyano öğretmenlerine, telefon görüşmesi yolu ile, yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulayarak ulaşılmıştır. Veriler iki bölümden oluşan bir görüşme formuyla toplanmıştır. Formun ilk kısmında öğretmenlerin sosyo-demografik özellikleri bulunurken ikinci kısımda ise eğitim görmekte olan öğrencilere uygulanan

piyano eğitimi ile ilgili iki bölümde incelenen öğretim programına ve eğitim stratejilerine ilişkin sorular yer almaktadır. Araştırmanın çalışma grubu, Ankara, Çankırı, Kırıkkale, Kırşehir, Konya ve Nevşehir illerindeki BİLSEM’lerde çalışmakta olan altı piyano eğitimcisi oluşturmuştur. Görüşme sonuçlarından alınan veriler, içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Özmenteş ve Adızel (2018) araştırmalarında Bilim ve sanat merkezleri bünyesinde eğitim alan öğrencilerin ve velilerinin, kurumun işleyişine ve çocukların kurum bünyesinde aldığı eğitime yönelik farkındalıklarını incelemiştir. Antalya Bilim ve sanat merkezi bünyesinde yer alan öğrenciler ve veliler araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Yirmi dört öğrenci ve veli basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Nitel araştırma deseni kullanılan çalışmada açık uçlu soruların bulunduğu form ile bulgular elde edilmiş ve bu bulgular ışığında sonuçlara varılmıştır. Sonuçlar doğrultusunda velilerin çocukları için düşündükleri kariyer seçimleri ve çocukların eğitim hayatlarındaki öncelikleri, bu süreçteki zaman yönetimi ve ders saatleri ile ilgili küçük problemlerin olduğu ve bu faaliyetlere yönelik görüşlerinin olduğu ortaya çıkmıştır.

Özer (2020), araştırmasında BİLSEM’lerin müzik alanlarıyla ilgili yapılan çalışmaların incelenmesini amaçlamıştır. Araştırma sistematik derleme çalışmasıyla yürütülmüş ve çalışmada belge analizi tekniği kullanılarak veriler toplanmıştır. Amaca uygun olarak yapılan alan yazın taramasında sekiz anahtar kelime baz alınmıştır. Nisan 2000 yılından Nisan 2020 tarihlerine kadar konuyu içinde barındıran ulusal ve uluslararası dergilerde yayımlanmış çalışmalar, tezler, bildiriler, kitaplar ve diğer dokümanlar çalışmanın kapsamına alınmıştır. Sonuçlara göre BİLSEM müzik alanında yapılmış olan altı makale, beş lisansüstü tez, üç bildiri özeti, bir kitap, iki kitap bölümü, bir bilimsel araştırma raporu olduğu verilerine ulaşılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre ,çalışma adları, sayıları, yılları ve çalışma türlerine göre gruplandırılmıştır. Ele alanına tüm çalışmaların yöntemleri, analizleri ve sonuçlarından yapılan çıkarımlara göre konu kapsamındaki çalışmaların tümünde sonuçların aksaklık ve sorunlarla ilgili olduğu görülmektedir.

Evin (2007), bilim ve sanat merkezlerinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin üstün yetenekli çocukları saptamada ve bu saptamalar hakkında ne tür problemler ile karşılaştıklarına, üstün yetenekli çocukların uygulamalar sırasındaki durumlarının belirlenmesi amacıyla yürüttüğü bu çalışmasında nitel ve nicel araştırma yöntemlerini bir arada yürütmüştür. Bilim ve sanat merkezlerinde yapılan bu çalışmada üç ilden otuz beş farklı müzik öğretmeni ve müdür ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucunda bilim sanat merkezlerinde eğitim görececek olan öğrencilerin kurumlar ile iş birliği sağlanamadığından dolayı üstün yetenekli öğrencileri tanılamada kullanılan yöntemlerin farklı olduğu ve bireysel incelemeler sonucunda belirlenen öğrenci kriterlerinin yaş ve sınıf düzeyine göre farklılıklar göstermediği, geçerlik ve güvenilirliğinin yeterli olmadığı belirlenmiştir.

Kılıç (2021), araştırmasında, BİLSEM kurum müdürlerinin görüşlerinin alınmasına ve özellikle de müzik alanı eğitiminde yaşanan sorunların belirlenmesi ve bu sorunların çözümünde yöneticilerin alacakları inisiyatif ve planlamaların tespiti amaçlanmıştır. Bu amaçla tezde nitel araştırma yöntemlerinden gerçekçi etnografya deseni tercih edilmiştir. Her biri farklı il ve bölgelerde bulunan on Bilim ve Sanat Merkezi yöneticisinin katıldığı araştırmada, katılımcılara on soru sorulmuştur. Yöneticilerle yapılan görüşmelerin analizleri yapılarak “müzik eğitimi”, “öğretmen yeterlilikleri”, “eğitim sürecinin etkililiği”, “eğitimin önemi”, “tanılama” ve “geliştirici çalışmalar” olmak üzere altı tema başlığında toplanmıştır. Yöneticilere göre BİLSEM müzik eğitimleri, üstün yetenekli öğrencilere yetersiz kalmaktadır ve BİLSEM kurum amaç ve felsefesine uygun şekilde bir eğitim verilmediğinden, kurumların müzik eğitimi için uygun fiziksel ortama sahip olmadığından, çocukların yeteneklerini geliştirmek ve disiplinler arası bir bakışa sahip etkinlikler yapılamadığını; öğretmenlerin de yetersiz kaldığı, çocuklar için sadece bir müzik kursu gibi algılandığı sonucuna varılmıştır.

Bilgili (2017) çalışmasında Elazığ şehrinde bulunan Bilim sanat merkezi bünyesinde eğitim görmekte olan öğrencilerin Müzik ve Resim derslerine yönelik tutum ve görüşlerinin neler olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Tarama modeli ile yürütülen araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Elazığ şehri bünyesinde bulunan Bilim sanat merkezinde öğrenim gören 210 öğrenci çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışmanın nitel boyutunu oluşturan bölümünde beşinci ve on ikinci sınıf kademelerinden on adet öğrenci ile toplamda 80 öğrencilik grup çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmanın nicel boyutunun verileri ise Müzik ve Görsel sanatlar dersine ilişkin tutum ölçeği ile toplanmıştır. On sorundan oluşan görüşme formuyla araştırmanın nitel kısmına ait veriler toplanmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak nite veriler analiz edilmiştir. Nicel verilerin analizinde ise yüzde, frekans ve aritmetik ortalama kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda ortaya çıkan bulgular şu şekildedir. Müzik ve görsel sanatlar dersine yönelik tutumlar olumlu ve öğrencilerin bu derslere katılmaktan yana mutlu oldukları ve dersleri severek takip ettikleri belirtilmiştir.

Arslan Kaya (2019), çeşitli değişkenler üzerinden müzik eğitimi alan üstün yetenekli çocukların müzik dersine karşı tutumlarını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirdiği çalışmasını betimsel türde ve genel tarama modelinde yürütmüştür. Araştırmanın çalışma gurubu 2018-2019 yıllarının eğitim öğretim dönemlerinde Antalya ili ve Alanya ilçesindeki BİLSEM’de çalışan dört müzik öğretmeni ve otuzu kız on yedisi erkek olmak üzere, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde müzik eğitimi alan kırk yedi öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini elde etmek için görüşme formu uygulanmış ve sonuçlar analiz edilmiştir. Bulgulara göre en fazla katılım 5. Sınıflardan ve en yoğun yaş grubu on bir yaş olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin çoğunun müzik dersleriyle ilgili görüşlerinin olumlu olduğu ve BİLSEM’leri tercih etmelerindeki kararın kendilerine ait olduğu belirlenmiştir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde Araştırma'nın amacı ve alt problemlerine göre takip edilen yöntem ile ilgili bilgilere yer almaktadır. Bu bağlamda araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili yöntem bilgileri aşağıda yer almaktadır.

3. 1. Araştırma Modeli / Deseni

Bilim Sanat Merkezleri'nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşlerini incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Nitel araştırma modelinde görüşme, gözlem, belge analizi gibi yöntemler kullanılmaktadır. Bu araştırma modelinde nitel bir süreç izlenmektedir ve olaylar tamamen olduğu gibi kendi ortamında gerçekleşerek ele alınmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Nitel araştırma modellerinden biri olan Durum çalışmasında ise bütün olarak tüm etkenler ele alınmaktadır ve olayı ya da durumu ne şekilde etkilendikleri üzerinde durulmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2013).

3. 2. Araştırma Grubu

Amaçlı örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleme kullanılarak araştırmanın çalışma grubu belirlenmiştir. Kartopu örnekleme yöntemi araştırmaya katılan bireyin aracılığı ile başkalarıyla iletişime geçilmesi ve görüşülmesi işlemidir (Kılıç, 2013). Bu örnekleme yönteminin kullanılmasının nedeni probleme ilişkin olarak zengin bilgi birikimine sahip bireylere ulaşımın daha pratik olmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu doğrultuda çalışma grubu tüm Türkiye'deki BİLSEM'lerde görev yapan ve destek eğitimi kapsamında piyano dersi yürüten 12 öğretmenden oluşmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	İfade eden katılımcılar
Kadın	K2, K4, K7, K8, K9, K10
Erkek	K1, K3, K5, K6, K11, K12

Tablo 1 verilerinde görüldüğü gibi, katılımcı öğretmenlerden altısı kadın altısı erkektir.

Tablo 2. Katılımcıların Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Dağılımları

Okul türü	İfade eden katılımcılar
Eğitim fakültesi	K1, K2, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K12
Konservatuvar	K3, K11

Tablo 2 verilerinden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (on öğretmenin) eğitim fakültesi mezunu olduğu, ikisinin de konservatuvar mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların Mezun Oldukları Eğitim Derecesi Türüne Göre Dağılımları

Mezuniyet derecesi	İfade eden katılımcılar
Lisans	K1, K2, K4, K5, K8, K9, K10, K11, K12
Tezli Yüksek Lisans	K6, K7
Tezsiz Yüksek Lisans	K3

Tablo 3 verileri, katılımcıların mezun oldukları eğitim derecesi türünü göstermektedir. Buna göre, öğretmenlerin büyük çoğunluğu (dokuzu) lisans mezunu, ikisi tezli, biri tezsiz yüksek lisans programı olmak üzere üçü de lisansüstü (yüksek lisans) mezunudur.

3. 3. Verilerin Toplanması

Araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile araştırmanın verilerine ulaşılmıştır. Görüşme, önceden bilinen, belirli amaçları olan ve soru-cevap şeklinde ilerleyen bir süreçtir (Stewart & Cash, 1985 Akt. Yıldırım & Şimşek, 2013).

Detaylı alan yazın ve araştırma amaçları da göz önünde bulundurularak bir yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formunun geçerlik çalışması için önceden BİLSEM’ de piyano derslerini yürüten bir öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşleri ve pilot çalışmadan alınan sonuçlar da ele alınarak görüşme formuna son hali verilmiştir ve görüşme formunun kapsam geçerliği sağlanmıştır.

3. 3. 1. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerine 18 maddelik yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak ulaşılmıştır. Çalışma grubuna dahil edilmeyen bir müzik öğretmeni ile pilot çalışma gerçekleştirilerek geçerlik çalışması yapılmıştır. Çalışmanın kapsam geçerliği başka bir araştırmacı ile bulguları inceledikten ve görüşlerdeki farklılıkların yaşandığı maddelerin tartışılarak karara bağlanmasının ardından sağlanmıştır.

3. 3. 2. Veri Toplama Süreci / Deneyisel İşlem / Uygulama Akışı

Yarı yapılandırılmış görüşme formunu oluştururken araştırmacı tarafından ilgili alan yazın dikkatle taranmış ve araştırmanın amaçlarına uygun olarak 18 soruluk görüşme soruları hazırlanmıştır. Ardından bu sorular çalışmaya uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşüne yöneltilmiştir. Uzmanlardan gelen düzeltme ve önerilerin ardından sorular son haline getirilerek uygulamaya hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formunun geçerlik çalışması için bilsem de piyano derslerini yürüten bir öğretmenle görüşülerek pilot çalışma gerçekleştirilmiş soruların anlaşılma durumu test edilmiştir. Uzman öğretim üyelerinin görüşleri ve pilot çalışmanın sonuçları doğrultusunda görüşme formuna son hali verilerek görüşme formunun kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Veriler 2022 yılı aralık ayında toparlanmaya başlanmıştır ve çalışma grubunda bulunan öğretmenlerle sürdürülen görüşmeler telefonla ses kaydı alınarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde önceden katılımcılara ses kaydının yapılacağı bilgisi verilmiştir. Sohbet tarzında başlayan görüşmeler ortalama 10-15 dakika sürmüştür.

3. 4. Verilerin Analizi

Veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. “İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır” (Yıldırım & Şimşek, 2013, s. 259). İçerik analizi yapılırken öncelikle görüşme dökümleri yazıya dökülmüş ardından çalışmanın güvenilirliğini arttırmak amacıyla bu dökümler katılımcılara eklemek ya da çıkarmak istedikleri bölümler olup olmadığını tespit etmek için yollanmıştır. Gelen düzeltmeler doğrultusunda her bir katılımcının dökümüne bir numara verilerek kodlanmıştır. Ardından tüm görüşmeler arka arkaya birçok kez ayrıntılı olarak okunmuştur. Çünkü nitel araştırmanın inandırıcılığı, araştırmanın olabildiğince ayrıntılı bir şekilde okuyucuya iletilmesi ile mümkündür (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Görüşme dökümleri alınan yanıtlara göre bölümlere ayrılmıştır. Bölümlere ayırdığımız görüşme dökümlerini çalışmanın amaçları ve görüşme soruları çerçevesinde kategori ve ifadelerle ayrılmış ve ardından gruplanmış ve tablolastırılmıştır. Her bir tablonun altında katılımcılardan alınan görüşler desteklenmiş ve yorumlanmıştır. Son aşamada ise tüm veriler alanında uzman iki akademisyenin görüşüne sunulmuş, kategori ve ifadeler ile görüşme dökümlerinin uyumlarına ilişkin görüşleri alınmıştır. Çalışmaya son hali verilmeden önce uzmanlardan alınan önerilere göre gerekli olduğu düşünülen düzeltmeler için elde edilen veriler bir kez daha detaylı olarak okunmuştur.

Bir hipotezi test etmek görüşme tekniğinin temel amacı değildir. Görüşme tekniğinde en önemli amaç kişilerin yaşadıkları deneyimlere, olaylara ya da durumlara ne anlam yüklediklerini analiz etmeye çalışmaktır (Seidman, 1991). Bunun sonucunda gerçekleştirilen nitel görüşmelerin

gidişatı araştırmacı tarafından değil de aslında katılımcının cevaplarına göre ilerlemelidir. Katılımcıya göre ilerlerken de soruların, sabit ve aynı türden olmamaları, katılımcının cevaplarına göre anlam kazanması gerekmektedir (Glesne, 2014, Akt. Akmehmet Şekerler, 2015).

4. BULGULAR

4. 1. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Demografik Dağılımları Bireysel Çalgı Türü, Kadro Durumları, Mesleklerindeki Görev Süreleri, BİLSEM’deki Görev Süreleri, BİLSEM’de Piyano Dersi Verme Süreleri, Bilsem Dışında Ders Verme Durumlarına İlişkin Bulgular

Bu alt probleme ilişkin aşağıda yer alan tablolarda, katılımcıların demografik dağılımları; bireysel çalgı türü, kadro durumları, mesleklerindeki görev süreleri, BİLSEM’deki görev süreleri, BİLSEM’de piyano dersi verme süreleri, Bilsem dışında ders verme durumları tablolaştırılarak sunulmuştur.

Tablo 4. Katılımcıların Bireysel Çalgı Türüne Göre Dağılımları

Enstrüman	İfade eden katılımcılar
Keman	K4, K5, K8, K9
Ses eğitimi	K1, K12
Piyano	K10, K11
Klasik Gitar	K6, K7
Viyola	K2
Ut	K3

Tablo 4 verilerine göre, katılımcıların lisans eğitimleri sırasında bireysel çalgılarında en sıklıkla keman (dört öğretmen), ardından ikişer öğretmenle piyano ve ses eğitiminin geldiği katılımcılarda en az viyola ve ut çalgısının geldiği görülmektedir. Verilerden görüldüğü gibi öğretmenlerin ikisi dışında hiçbirinin bireysel çalgısı piyano değildir.

Tablo 5. Katılımcıların Kadro Durumlarına Göre Dağılımları

Kadro Durumları	İfade eden katılımcılar
Kadrolu	K3, K4, K5, K6, K7, K9, K10, K11, K12
Görevlendirme	K1, K2, K8

Tablo 5 verilerine göre, katılımcıların dokuzu kadrolu üçü görevlendirme ile çalışan öğretmenlerdir. Verilere göre çalışma grubunun büyük çoğunluğunun BİLSEM’ de kadrolu öğretmen olduğu söylenebilir.

Tablo 6. Katılımcıların Mesleklerindeki Görev Sürelerine Göre Dağılımları

Süre (Yıl)	İfade eden katılımcılar
1-5	K2, K8,
6-10	K6,
11-15	K4,
16 ve üzeri	K1, K3, K5, K7, K9, K10 K11, K12

Tablo 6 verilerinde katılımcıların mesleklerindeki görev sürelerinin dağılımları yer almaktadır. Bu verilere göre, çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin sekizi on altı yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir. Bu veriye göre BİLSEM’lerde görev yapan öğretmenlerin büyük çoğunluğunu kıdemli ve tecrübeli öğretmenler oluşturmaktadır.

Tablo 7. Katılımcıların BİLSEM’deki Görev Sürelerine Göre Dağılımları

Süre (Yıl)	İfade eden katılımcılar
1-5	K2, K1, K6, K8, K11
6-10	K3, K4, K5, K7
11-15	K9,
16 ve üzeri	K10, K12

Tablo 7 verilerinden, çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin BİLSEM’de çalıştıkları süre dağılımları görülebilir. Veriler ışığında öğretmenlerin beşi, bir yıl ile beş yıl arasında, dördü altı ile on yıl arasında BİLSEM’de çalışırken, bir öğretmen on bir ile on beş yıl arasında, ikisi öğretmen de on altı yıl ve üzeri yıl aralığında görev yapmaktadır.

Tablo 8. Katılımcıların BİLSEM’de Piyano Dersi Verme Sürelerine Göre Dağılımları

Süre(saat)	İfade eden katılımcılar
6 saat	K5, K7, K8, K11
12 saat	K1, K2,
15 saat	K6
16 saat	K4, K12
24 saat	K3,
30 saat	K9, K10

Tablo 8, katılımcı öğretmenlerin BİLSEM’de haftalık piyano derslerinin sürelerini göstermektedir. Buna göre, öğretmenlerden dördü haftada altı saat piyano dersi yürütmekte, onu haftalık on iki saat ders ile iki öğretmen izlemektedir. On beş ders saati piyano dersi yapan bir

öğretmen, on altı ders saati ile iki öğretmen bulunmaktadır. Bir öğretmen yirmi dört saat, iki öğretmen de haftada otuz saat piyano dersi yapmaktadır.

Tablo 9. Katılımcıların Bilsem Dışında Ders Verme Durumlarının Dağılımları

İfadeler	İfade eden katılımcılar
Güzel sanatlar lisesi	K1, K7, K8
Özel ders	K1, K2, K4, K6, K8, K11
Kültür merkezi	K3
Ders vermiyor	K3, K5, K9, K10, K12

Tablo 9'a göre çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin yedisi Bilsem dışında ders vermektedir. Bu katılımcıların üçü güzel sanatlar lisesinde ders verdiğini belirtmektedir. Bu ifadelerden K1 "Güzel Sanatlar Lisesinde piyano dersi verdim"; K7 "önceki yıllarda Güzel Sanatlarda çalıştığım zaman piyano derslerine girmiştım"; K8 "kadrom güzel sanatlar lisesinde olduğu için o lisede piyano dersleri veriyorum" demişlerdir. Özel ders verdiğini ifade eden katılımcılardan K1 "...özel dersler veriyorum", K4 "Özel öğrencilerim var"; K8 "özel ders veriyorum" derken; K6 "ilk ve orta öğretim öğrencileri ile yetişkin bireyler için bireysel özel dersler veriyorum"; K11 "yıllardan beri bireysel olarak özel ders veriyorum" sözleri ile bu bulguyu desteklemişlerdir. Çalışma grubundaki bir katılımcının da bilsem dışında geçmişte bir kültür merkezinde ders verdiğini ifade ettiği görülebilir. K3 görüşmede "Geçmiş yıllarda 1999-2003 yılları arasında İTÜ İspirto hane kültür merkezinde piyano dersleri verdim. Kulak testiyle öğrenci alan İTÜ'ye bağlı bir ücretli eğitim kurumuydu" demiştir. Tablo 9 verilerine göre katılımcıların beşi bilsem dışında ders vermediklerini belirtmişlerdir.

4. 2. BİLSEM'de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalıştıkları Kurumdaki Fiziki Yeterliklere İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Görüşme sorularında yer alan "BİLSEM'de kaç adet piyano var? Öğrencilerin kullanabileceği çalışma odası ve piyanolarınız var mı?" sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlara aşağıda yer verilmiştir. Katılımcı görüşleri veri setinde yer aldığı gibi aktarılmış, herhangi bir değişiklik yapılmamıştır:

K1: 6 adet piyano var, derslerimizi planlarken çakışmamasına dikkat ediyoruz. O saatte dersi olan tüm öğrencilere piyano verebiliyoruz.

K2: 2 adet piyano var çalışma odası da kendi odalarımızdan itibaren. Öğrenci sayımın azlığından dolayı hepsiyle bireysel ders yapabileceğim bi ders programım var. Kişi sayısından dolayı avantajlı bi durumdayım aslında.

K3: 6 adet var. Öğrenciler için özel bir planlamamız yok. Farklı odalarımızdaki piyanolardan öğrencilerimiz faydalaniyor. Eğer sınıfta iki piyano varsa kulaklık kullanıyoruz.

K4: İki derslikte 4 adet piyanomuz var. Kulaklıklarımız da olduğu için bir ders saatinde birden fazla öğrenciyle çalışabiliyorum. Müzik alanı öğrencileri kendi 8 saatlik dersleri dışında uygun saatlerde geliyorlar. Bu yıl Genel yetenek öğrencilerine Birinci seviye Piyano atölyesi açtım. Boşluğumdaki saatleri ankete ekleyerek seçmelerini istedim.

K5: Sınıf içerisinde 2 dijital piyanomuz var aynı odada 2 kişi çalışabiliyor.

K6: 3 adet piyanomuz ve 3 çalışma odamız var. BİLSEM' ler genelde hangi öğrencilerin piyano dersi varsa o öğrenciler okulda olduğundan dolayı saat planlamasına gerek ve ihtiyaç duyulmaz.

K7: Şu anda 4 tane piyanomuz var. Bizde yığılma oluyor her grupta 2 kişi oluyor bu iki kişiden de biri piyano eğitimi alıyor, herkesin de belli bir programı olduğu için çalışma olmuyor.

K8: 1 tane piyano 1 tane org var. 2 ayrı atölye var iki öğretmenin aynı anda dersi olduğunda biri büyük atölyede diğeri küçük atölyede dersini işliyor. Öğrenciler de bazen problem oluyor ama evde piyanosu olanlar evde çalışıyor genelde.

K9: 2 adet piyanomuz var. 3 öğrenci ile eser içerisindeki ilgili kazanımı ya da kazanımları verip tek tek uygulama yaptırıyorum. Ardından öğrencileri çalışmalarını yapmak üzere 2 piyanoya dağıtıp gözlemleyerek dersimi tamamlıyorum.

K10: 4 piyano var. Ayı oda yok hepsi aynı odada. 3 elektronik bir akustik piyano var. 3 ü kulaklıkla çalışırken birini akustikte dinliyorum.

K11: 2 adet piyanomuz var dijital. 9 yıllık bir plan hazırlamıştım piyano eğitim programı bunu kullanıyorum. Benim programımda öğrencinin çalışacağı parçalar bellidir ama öğrencinin performansına göre değişiklik yapıyorum.

K12: Özellikle ayrılmış bir piyano yok öğretmenlerimize ait odalarda piyano var öğrencilerin de ayrı çalışma odaları yok benimle çalışıyorlar. Bir de konser salonumuzda piyanomuz var.

Katılımcı görüşlerinin içerik analizleri Tablo 10'da görülebileceği gibi kategori ve konular oluşturulmuş, bu ifadeleri belirten katılımcıların kodları da tabloda yer almıştır.

Tablo 10. Katılımcıların Çalıştıkları BİLSEM 'de Mevcut Piyano Sayıları ve Fiziki Yeterliliklerine Göre Dağılımları

Kategori	Konu	İfade eden katılımcılar
Piyano sayısı	2	K2, K5, K8, K9, K11
	3	K6,
	4	K4, K7, K10,
	6	K1, K3, K12
Fiziki yeterlilik	Piyano sayısını yeterli bulma	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12
	Çalışma odası eksikliği	K1, K3, K4, K8, K10, K12
	Kulaklıkla çalıştırma	K3, K4, K5, K10,
	Aynı odada birden fazla piyanoda çalışma	K3, K5, K10
	Çalışma odasının öğretmenin odası olması	K2, K12
	Öğrencinin evde çalışıp gelmesi	K8

Tablo 10 verilerinde, katılımcıların çalıştıkları BİLSEM 'de mevcut bulunan piyano sayılarına ilişkin düşünceleri yer aldığı kategoriler ve ifadeleri görülmektedir. Piyano sayısına ilişkin görüşlerde çalışma grubunu oluşturan katılımcıların çalıştıkları BİLSEM'ler dikkate alındığında en sıklıkla iki piyano olduğunu belirten öğretmenler olduğu tespit edilmiştir.

Fiziki yeterlik kategorisinin ilk ifadesi olan piyano sayısı yeterlidir. Veriler incelendiğinde öğretmenlerin tamamının kurumlarında bulunan piyano sayılarının yeterli olduğunu düşündükleri görülebilir. Buna karşın katılımcıların altısı (K1, K3, K4, K8, K10, K12) çalışma odalarının eksikliğini vurgulayan ifadeler kullanmışlardır. Üç katılımcı aynı odada bulunan birden fazla piyanoda iki ya da daha fazla öğrenci ile aynı anda çalıştığını (K3, K5, K10) ifade etmişlerdir. Dört katılımcı da öğrencilerinin kulaklık kullanarak çalıştıklarını belirtmişlerdir (K3, K4, K5, K10). Verilerde öğretmenin kendi odasının aynı zamanda piyano çalışma odası olarak kullandığını ifade eden iki öğretmen (K2, K12) ve ayrıca bu eksiklikten dolayı evinde piyanosu bulunan öğrencilerin evlerinde çalışıp gelerek sorunu çözdüklerini söylemiştir (K8).

4. 3. BİLSEM'de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin BİLSEM'lerde Piyano Derslerine Öğrenci Seçimine İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Görüşme sorularında yer alan “BİLSEM'de piyano derslerine öğrenci seçimi nasıl yapılıyor kısaca açıkla mısınız?” sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlara aşağıda yer verilmiştir.

K1: Öğrencini seçimi ve elbette piyano öğretmenin varlığı önemli. İlk yıl temel müzik bilgileri eğitimi alan öğrenci ikinci yıl enstrüman seçiyor.

- K2: Aslında şu an hepsinin temeli piyano olduğu için ben herhangi bir seçme yapmadan üçüne de piyanodan devam ederek başlamıştım eylül ayındaki programa farklı çalgıları daha yeni yeni geçiyoruz iki öğrencimle gitar ve keman olarak fakat hepsinin bildiği ve dediğim gibi pandemiden dolayı geriye düşen bir performans gördüğüm için yeniden piyanoyla başladım.
- K3: Her öğrenci için piyano dersi zorunlu. Eğer illa çalmak istemiyorsa farklı bir çalgıya yönlendiriyoruz.
- K4: Müzik alanı öğrencilerin hepsine temel seviye piyano eğitimi veriyorum. Sonrasında isteyen her müzik alanı öğrencisi lise sona kadar piyanoya devam ediyor. Genel yetenek atölye öğrencileri seçenler 1 dönem katılıyor yetenekli ve istekli olanlarla devam ediliyor. 2.dönem tekrar başvuru oluyor açılan yerlere yeni öğrenci alınıyor
- K5: Önceden bilgisi var ise onlarla devam ediyoruz istekli ise parmak yapısına ve istekli olmasına bakıyoruz.
- K6: Hazır bulunuşluk, istek ve beklenti, el- parmak yapısı ve anatomik uygunluk, Piyano alanında sağlıklı çalışmanın devam ettirilebileceği düşünceleri ve belirlenen kontenjan durumu.
- K7: Öğrencinin isteğine bağlı olarak seçiliyor.
- K8: Bilsem de piyano dersine öğrenci seçmiyoruz BİLSEM’de müzik öğrencisi olmaya hak kazandı zaman zaten BİLSEM’in müzik öğrencisi oluyorsun dersin içeriğini öğretmenler belirliyor. Yani şöyle ben mesela sadece piyano dersi yapmıyorum, müziksel işitme okuma yazma, batı müziği dersleri nota okuma dikte yazma aralık tartım, solfej okuma gibi çalışmalar da yapıyoruz öğrencilerle ama enstrüman olarak da ayrıyeten piyano çaldırıyorum derslerimi kendim planlıyorum. Kilis BİLSEM’de kadrolu öğretmen yok şu an hepimiz görevlendirmeyiz onlar da aynı şekilde kendi derslerini planlıyor. Öğrencilerin isteğine göre de oluyor bu biraz.
- K9: Öğrenci ilgi ve isteğine göre, ilgi ve istek varsa derslerimiz verimli şekilde ilerliyor.
- K10: Fiziki durumu, kulağı ve isteği göz önüne alınarak hazır bulunuşluk seviyesi yapıyorum.
- K11: Ben açıkçası şöyle yapıyorum her öğrenciye zorunlu olarak piyano dersi veriyorum her öğrenci piyano dersi almadan mezun olmasın diye düşünüyorum. Temel bir enstrüman piyano ne çalarsa çalsın destekleyici olarak piyano eğitimi olmalı. Tabi öğrenci istemeyebilir o onun seçimi ama bu.
- K12: Tüm öğrenciler piyano eğitimine adaydır gözüyle bakıyoruz belirli bir seçme yapılmıyor. Herkese verişebilecek bir ders gibi görüyorum.

Katılımcı görüşlerinden oluşturulan içerik analizinde tablo 11’de yer alan ifadeler oluşturulmuş, aynı konularda görüş bildiren katılımcıların görüşleri ve ortak noktaları belirlenerek tabloda gösterilmiştir.

Tablo 11. Katılımcıların Piyano Derslerine Öğrenci Seçimine İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları

İfadeler	İfade eden katılımcılar
Öğrencinin isteği	K1, K5, K6, K7, K8, K9
Zorunluluk	K2, K3, K4, K8, K11, K12
Anatomik uygunluk	K5, K6,
Önceden piyanoya başlamış olması	K5, K6,
Öğretmenin olması	K1,
Kurumun belirlediği kontenjan sayısı	K6,

Tablo 11 verilerinde, katılımcıların piyano derslerine öğrenci seçimlerine yönelik düşüncelerine ilişkin ifadeleri yer almaktadır. En sıklıkla rastlanan ifade öğrencinin isteği ile enstrümanı seçtiği yönündedir (K1, K5, K6, K7, K8, K9). Görüşme dökümlerinde tabloyu oluşturan ifadeler dikkate alındığında BİLSEM’de eğitim almaya başlayan öğrenciler için piyano dersini zorunlu tuttuklarını ifade eden altı öğretmen olduğu görülmüştür (K2, K3, K4, K8, K11, K12). İki öğretmen öğrencilerinin anatomik olarak uygunluklarına baktıklarını (K5, K6), iki öğretmen de (K5, K6) öğrencinin önceden piyanoya başlamış olmasının piyanoya yönlendirilmesinde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Verilerde öğrencinin isteğinin yanında piyano dersini yürütecek öğretmenin varlığının da olmasının önemi vurgulanmaktadır (K1). Tüm bunların yanı sıra kurumun belirlediği kontenjan sayısının da öğrencilerin piyanoyu seçmesinde etkili olduğu belirtilmiştir (K6).

4. 4. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgı Eğitimi Kapsamında Piyano Eğitimi Alan Öğrencilere İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Katılımcılara yöneltilen “Piyano eğitimi alan kaç öğrenciniz var? Öğrencileriniz hangi yıl ve düzeyde? Bu öğrencilerle piyano öğretim süreci nasıl ilerliyor kısaca bilgi verir misiniz?” sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplar aşağıda yer almaktadır.

K1: 6 tane piyano öğrencim var, Bilsem de 5. Yılları. Seviyeleri hepsinin aynı değil öğrencinin ayırdığı zamanla da çok ilgili. Bazı öğrenciler Bilsem dışında da özel piyano dersleri alıyor onların seviyesi çok daha iyi. Bir de not kaygısının olmaması öğrencilerde bir yere yetişme hissi yaratmıyor rahat davranıyorlar.

- K2: 3 öğrencim var. Yaşlarına göre ortadan daha iyi bir seviyedeler. Pandemiden dolayı bir yavaşlama oldu. Genelde eserler ve etütler üzerinden ilerliyorum. Bilip de unuttukları şeyleri tekrar hatırlatmaya yönelik destekler de veriyorum.
- K3: 30'un üzerinde piyano öğrencimiz var. Her yaş grubundan var. İlk sene kolay piyano kitaplarıyla başlıyoruz. Daha sonra Beyer piyano metodu etütleriyle devam ediyoruz. Ek olarak Hanon egzersizleri çalışıyoruz. Beyer etütleri başarıyla tamamlayan öğrencilerimiz sanat parçalarına geçiyorlar. Ek olarak Czerny metodundan etütler veriyorum. Basitten karmaşığa ve sanat dönemleri gözetilerek repertuar oluşturuyoruz.
- K4: 20 öğrenci. En eski öğrencimle 7 yıldır çalışıyoruz. Aynı eğitimi alsalarda seviyeleri birbirinden farklı ilerliyor. En iyileri üniversite son sınıf öğrencilerinin seviyesinden çok daha ileri diyebilirim. Kullandığım metotlar seviye birini tamamlamadan diğerine geçemiyor. Diğer yıl aynı seviyede kalabiliyor.
- K5: 6 öğrencim var. Czerny, etüt kitapları ile ilerliyoruz.
- K6: Piyano eğitimi alan 15 öğrencim mevcut. İyilik BİLSEM'e yeni girmiş öğrencim de var 4 yıllık öğrencimde. Yeni başlayan öğrencilerimle seviye ve yapısına göre en uygun başlangıç metodu seçilir ve belirli bir seviyeye gelince de farklı kaynaklardan takviye parça ve etütlerden yararlanılır. İleri seviyede olan öğrencilerimle eser etüt çalışmalarımız dışında piyano eşlik ve armoni çalışmaktayız. Bu öğrencilerim orkestramız içerisinde yıl içi ve yıl sonu etkinlik konser vb programlarımızda piyano eşlikleri ile görev alırlar.
- K7: 10 öğrencim var, 4-5 kişilik yeni bir grubum var. Diğerleri de iyi seviyedeler. İlk başta yeni başlayan öğrencilerim eğer piyano bilgisini dışarda almamışsa Learning To Play Piano ile başlıyorum o bittikten sonra da etütler gamlar ve piyano albümünden parçalarla devam ediyorum ondan sonra da artık dönemsel eserlere geçiyorum.
- K8: Benim şu an 6 tane öğrencim var 6sı da piyano dersi alıyor. 3 öğrencim geçen sene başladı 2 öğrencim 2 yıl önce başladı, 1 öğrencim de 3 yıl önce başladı düzeyleri bu şekilde. Temelden başlıyoruz zaten kullandığımız metotlar var bunlarla ilerliyoruz.
- K9: 3. sınıftan 12. Sınıfa kadar toplam 18 öğrencim var. Biri 8.sınıf ileri düzeyde, 2 öğrencim 10.sınıf ileri düzeyde, 1 öğrencim 7. Sınıf orta düzeyde, küçük yaş gruplarım başlangıç düzeyinde basit eserleri çalabilir durumda. 12. Sınıflarım iyi düzeyde olmalarına rağmen sınavdan dolayı verim alamadık. Öğrenci çalışma disiplinine göre öğrenci ilerleme düzeyi fark ediyor.
- K10: 30-35 arası değişiyor. İlkokul 2 de geliyorlar ve lise son sınıfta öğrenimleri sona eriyor.
- K11: 6 öğrencim var toplamda. Düzeyleri çok yukarda olan da var yeni başlamış olan da var. 1 tanesi çok ileri düzeyde 3 öğrencim absolt geçen sene kazandılar onlar baya ileri

düzeyde çok çabuk öğreniyorlar. Yeni başlayanlar da var onları da ilerletmek için ekstra dersler yapıyoruz. Notaları çok çabuk deşifre ediyorlar dersin bir bölümünde müzik tarihi solfej temel olarak her şeyi veriyorum.

K12: Birebir piyano dersi olarak vermiyorum dışarda piyano dersi alan çocuklar var onların çaldığı eserlere düzenlemeler yapıyoruz benim de gördüğüm yanlışları olduğunda onları düzenliyorum. Çalamadığı noktalarda yardımcı oluyorum. Çocukların çaldığı eserlere eşlikler yazıyoruz.

Katılımcı görüşlerinden oluşturulan içerik analizi sonucunda tablo 12’de yer alan ifadeler oluşturulmuş, aynı konularda görüş bildiren katılımcıların görüşleri ve ortak noktaları belirlenerek tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12. Katılımcıların Piyano Öğrencilerinin Genel Durumlarına İlişkin Görüşleri

Kategori	İfade	İfade eden katılımcılar
Öğrenci sayısı	6 öğrenci	K1, K5, K8, K11
	3 öğrenci	K2,
	10 öğrenci	K7,
	15 öğrenci	K6,
	18 öğrenci	K9,
	20 öğrenci	K4,
	30 öğrenci	K3, K10
Öğrenci seviyesi	Farklı seviyelerde	K1, K4, K6, K7, K9, K11
	Başlangıç	K8
	Orta	K2,
	İleri	K4,
Öğrenci seviyesini etkileyen etmenler	Öğrencinin yaşı	K3, K4, K9
	Öğrencinin ayırdığı zaman	K1, K9
	Not kaygısı olmaması	K1,
	Özel ders	K1,

Katılımcı yorumlarından oluşturulan Tablo 12 verileri incelendiğinde, çalışma grubunda en çok altı öğrenci (K1, K5, K8, K11) ifadesi belirlenmiştir. Bu ifadeyi otuz öğrencisi olduğunu belirten iki öğretmen (K3, K10) takip etmektedir. Diğer öğrenci sayılarını birer öğretmen belirtmiştir. Katılımcılardan altısı (K1, K4, K6, K7, K9, K11) öğrencilerinin farklı seviyelerde olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmen yorumları incelendiğinde öğrencilerinin piyano çalmadaki başarılarını etkileyen faktörlerin başında öğrencilerin yaşlarının geldiğini düşünen üç öğretmen yorumu (K3, K4, K9), piyanoya öğrencinin ayırdığı zamanın etkili olduğunu belirten iki öğretmen

(K1, K9), not kaygısının olmaması (K1) ve Bilsem dışında özel piyano dersi alması (K1) ifadeleri tespit edilmiştir.

4. 5. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Derslerinde Kullandıkları Kaynaklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Katılımcı öğretmenlere yöneltilen Piyano derslerinizde herhangi bir kaynak kullanıyor musunuz? Eğer kullanıyorsanız kullandığınız kaynaklar nelerdir? Bu kaynakları kullanmaya nasıl karar verdiniz? Sorusuna alınan cevaplar aşağıda görülmektedir.

K1: Evet kaynak kullanıyoruz. Eğitim fakültelerinde ve güzel sanatlar liselerinde kullanılan kaynaklar baz alınarak çeşitlendirilebiliyor. Kullanılan tek bir kaynak yok.

K2: Eskiden milli eğitim bakanlığının GSL için olan piyano kitabını kullanıyordum piyano albümü kitabını kullanıyorum Czeryn bu şekilde şu anda. Var olan kaynaklar üzerinden öğrencilerin seviyesine göre seçiyorum eserleri.

K3: Evet. Kolay piyano metodu, Beyer, Hanon, Czerny, Gsl piyano kitapları, Gül Çimen piyano metodu ve elimde bulunan çeşitli eser notasyonları. Yan çalgım piyano olduğu için epeyce bir süreçten sonra bir çerçeve oluştu. Konservatuar piyano eğitimimden ve önceki çalıştığım kurumdaki deneyimlerimden yola çıkarak karar verdim. Bu kurumda da uzun yıllardır yaptığım gözlemler etkili oldu.

K4: Evet var. Benimle küçük yaşta sıfırdan başlıyorsa DenesAgay1-2-3-4 ile başlıyorum. 2. Kitaptayken Czerny. Hanon ve eserlere başlıyorum. Büyük öğrencilerse güzel sanatlar kitabını ekliyorum. İlk Bach ve ilk Mozart Albümü 'ne başlıyorum (editör Serpil Özyüksel). Bunlar dışında ihtiyaca göre bir çok klasik modern, Türk halk müziği, Türk sanat müziği eserleri veriyorum.

K5: Czerny Etüt kitabı kullanıyorum.

K6: Birçok yabancı ve Türkçe kaynak kullanmaktayım. Fakat aynı kaynaktan devam etmek yerine farklı tüm kaynaklardan beslenme taraftarıyım. Bunlar içerisinde alışlagelmiş klasik kitapların yanı sıra popüler müzik eşlik ve repertuar kitaplarımda mevcut.

K7: Learning To Play Piano, Czerny, Piano Albümü – her öğrencinin algılama ve öğrenme seviyesi farklı olduğu için kaynakları buna göre seçiyoruz.

K8: Sevinç Ereren -Kolay Piyano 1-2 bunun dışında kendimiz de kitap dışında nota veriyoruz. Kaynakları inceledik uygun olanı bulmaya çalıştık tüm öğretmenlerle karar verdik.

K9: Evet. Piyano başlangıç metotları, ileri düzey eserlerin bulunduğu kaynaklar ve internet ortamında bulunan uluslararası nota arşivlerini kullanıyorum.

K10: Evet kaynak kullanıyorum. Müzik alfabesi 1-2, İlk teori kitabım 1-2, Piyano metodu (Yalçın iman), Czerny, Solfej metodu (Muammer Sun). Araştırdım ve araştırırken öğrencilerin keyifle notaları öğrenebilmelerini kalıcı bilgi olmasını hedefledim.

K11: Yeni başlayanlar için Microcosmos, Czeryn Hanon Avrupa Piyano Metodu Köhler bir metodu sürekli takip etmiyorum. Başka metottan parça veriyorum. Çaldıkları parçanın tonlarına göre dizilerini çaldırıyorum. Arpejlerini çaldırıyorum.

K12: Learning To Play Piano, Burkard gibi basit kaynaklar kullandığım oldu. Temelde üniversitede aldığım bana da öğretilen metotları baz alıyordum bir de dışarda kullanılan metotları kullanıyorum.

Öğretmenlerin soruya verdikleri cevapların detaylı incelenmesi ile ilgili soruya ilişkin kategori ve ifadeler oluşturulmuş ve tablo 13 verileri elde edilmiştir.

Tablo 13. Katılımcıların Kaynak Kullanımlarına İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları

Kategori	İfade	İfade eden katılımcılar
Kullanılan kaynaklar	Czerny	K2, K4, K5, K7, K11,
	GSL Piyano Metot Kitabı	K1, K2, K3, K4
	Learning To Play Piano	K4, K7, K12
	Hanon	K4, K11
	Kolay Piyano (Sevinç Eren)	K3, K8
	Burkard	K12
	Beyer	K3
	Microcosmos	K11
	Bach Albüm	K4
	Mozart Albüm	K4
	Modern THM, TSM Eserleri	K4
	Popüler Müzik Eşlik	K6
	Piyano Metodu (Yalçın İman)	K10
	Müzik Alfabesi	K10
	Gül Çimen-Nevhiz Ercan Piyano Albümü	K3
	Kaynak Adı Belirtmemiş	K6,
	İnternet Ortamında Bulunan Notalar	K9
	Avrupa Piyano Metodu Köhler	K11,
Kaynak seçimini etkileyen etmenler	Belirtmemiş	K1, K4, K5, K6, K9, K11
	Kişisel deneyimler	K3, K10, K12
	Öğrenci seviyesi	K2, K7,
	Zümre kararı	K8

Tablo 13 verilerinde, katılımcıların çalgı eğitimi kapsamında yürütülmekte olan piyano derslerinde tercih ettikleri kaynaklar görülmektedir. Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların

yorumlarından en sıklıkla Czerny piyano etüt kitabını kullandıkları (K2, K4, K5, K7, K11) görülebilir. Bu kitabı güzel sanatlar liseleri için hazırlanmış olan metot kitapları takip etmektedir (K1, K2, K3, K4). Piyano başlangıç metotlarından birisi olan Learning To Play Piano- kitabını tercih eden üç katılımcı (K4, K7, K12), Kolay Piyano (Sevinç Ereren) kitabını da yine iki katılımcı (K3, K8) tercih etmektedir. Piyano eğitiminde teknik gelişimi desteklemek amacıyla parmak gelişimi ile gam ve arpej çalışmaları yaptıran Hanon etüt kitabını iki katılımcı (K4, K11) tercih ederken diğer metot kitaplarını birer katılımcı ifade etmiştir. Öğretmenlerden altısı bu kaynakları neden tercih ettiklerini açıklamamıştır (K1, K4, K5, K6, K9, K11). Üç katılımcı kendi kişisel deneyimleri ve öğrencilik dönemlerinde kullanmış oldukları kitapları temel alarak belirlediğini (K3, K10, K12) ifade etmişler, iki katılımcı da (K2, K7) öğrenci seviyesine göre kaynağı belirlediğini bir katılımcı da (K8) beraber çalıştıkları öğretmenlerle ortak karar alarak kaynaklarını belirlediklerini söylemişlerdir. Veriler yorumlandığında öğretmenlerin yarısının kaynak seçiminde herhangi bir kıstas belirtmeseler de kendi öğrenciliklerindeki eğitimleri doğrultusunda kaynak yönlendirmesi ve belirlemesi yaptıkları düşünülmektedir.

4. 6. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Eğitiminde Uyguladıkları Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Çalışma kapsamında katılımcılara yöneltilen BİLSEM’ de piyano dersleri için kullandığınız herhangi bir öğretim programı var mı?” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevaplar aşağıda yer aldığı gibidir.

K1: Çalgı eğitimi için hazırlanan bir program yok. Genel müzik eğitimi için hazırlanan yıllık planlar var çünkü çalgı eğitimi zorunlu değil. Çalgı eğitimine ait yol haritası müzik zümre öğretmenlerinin ortak kararıyla şekilleniyor. Fikir alışverişi yapılıyor.

K2: Hayır belirli bir program yok. Yani olmalıydı tabi ki ama bu durum her öğrencinin seviyesine göre değişebileceği için tek bir program yeterli olmazdı sadece bu düşündürür beni. Ama tabi ki sene sonuna kadar düzenli bir programın olmasını mantıklı buluyorum.

K3: Yukarda da bahsettiğim gibi bir çerçeve planım var. Öğretim programı sayılır mı bilmem ancak şimdiye kadar etkili olduğunu düşünüyorum. Deşifreye ve ellere bakmaksızın nota okuma ve çalmaya dayalı bir sistem olduğundan ilerleyen yıllarda hem öğrencinin bağımsız çalışmalar yapmasını hem de öğretmenin iş yükünü ve ağırlığını azalttığını söyleyebilirim. Öncelikle araç olan notanın büyük bir oranda öğretilmesini amaçlıyorum. Böylelikle amacımıza daha bol sayıda eser çalarak ve bunu öğrencinin öğretmene çok da ihtiyacı kalmadan kendi başına yapmasını sağlayarak

ulaşıyoruz. Bu aynı zamanda öğretmene daha fazla öğrenciye ulaşmak için zaman ve mekân kazandırıyor.

K4: Hayır ne yazık ki yok. Daha çok beğendiğim metotlardan seviye belirleyerek devam ediyorum. Kullandığım kaynaklarda zaten kazanımlar uygun sıralama ile veriliyor. O sıralamaya uygun eklemeler yapmak bize düşüyor.

K5: BİLSEM'lerde herhangi bir piyano ders kitabı yok kendi metotlarımızla ilerliyoruz.

K6: Bana göre öğretim programları Bilsem gibi kurumlarda her öğrencide farklılık göstermelidir. Yazılan programlar bir öğrenciden olumlu sonuç verirken diğerlerinde olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Öğrenci için bir program hazırlarken o öğrenciyi çok iyi analiz etmeli, yetenekleri sabrı ve ilgisi doğrultusunda programlar hazırlanmalıdır.

K7: Milli eğitimin vermiş olduğu bir program yok ama BİLSEM'lerin bir çerçeve programı var o programın içinden öğrenciye özgü program yapıyoruz.

K8: Herhangi bi öğretim programı yok aslında bize sadece BİLSEM'e başlarken kılavuz verildi ama buna bağlı kalınmıyor. Öğrencilerin seviyesine göre bir program olmalı.

K9: BİLSEM tarafından hazırlanan genel müzik öğretim programı var sadece.

K10: Bireyselleştirilmiş programlar hazırlıyorum. Çoğu zaman uygulamada değişime uğruyor doğal olarak. Bireysel yeteneğini fark ettirici ve Özel yeteneğini geliştirici programlar uyguluyorum arada proje çalışmaları yapıyoruz. Seviyeleri uygun olduğunda ABRSM sınavlarına giriyorlar.

K11: Benim kendi hazırladığım 9 yıllık bir programım var bize program verilmiyor arşiv bile yok ama olsa kaynak açısından zenginleştirilse BİLSEM'ler çok daha iyi olur. Yıllardır biriktirdiğimiz arşivlerle ilerliyoruz.

K12: Milli eğitim yıllık etkinlik planları gönderiyor piyano eğitimi olarak değil müzik eğitimi olarak geliyor program. Temel müzik eğitimiyle başlıyor önce sesi tanıma ses nedir onla başlıyor sonra temel nota eğitimi ritimler ölçüler bir solfej kitabının girişi gibi düşünebiliriz. Onun dışında evrensel ve ulusal müzik örnekleri onların tanıtımı dünya müzikleri türk müzikleri, şarkı besteleme bu konular gittikçe gelişiyor. Çocukların seviyesine göre tabi bizde ilkokul 2 de başlıyorlar lise sona kadar öğrenci portföyü var. Üniversitelerden sonra proje dönemi oluyor seçtikleri konu üstünde bir proje hazırlıyorlar.

Tablo 14. Katılımcıların BİLSEM Müzik Öğretim Programına İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları

Kategori	İfade	İfade eden katılımcılar
BİLSEM müzik programları	Çalgı eğitimi için bir program olmaması	K1, K2, K4, K7, K8, K9,
	Öğretmenin kendi programını oluşturması	K3, K4, K5, K10, K11,
	Genel müzik eğitime yönelik program olması	K1, K7, K9, K12
	Her öğrenciye ayrı program gerekliliği	K2, K6, K8
	Bireyselleştirilmiş programlar hazırlama	K7, K10
	Proje çalışmaları	K10, K12
	Metotların izlediği sırayla program yapma	K4, K5
	Çalgı eğitiminin zorunlu olmaması	K1
	Programı gerekli bulma	K2
	BİLSEM kılavuz kitabı	K8,
	Programın zümre kararı ile belirlenmesi	K1

Tablo 14 verileri incelendiğinde katılımcıların BİLSEM’lerde çalgı eğitimi kapsamında uyguladıkları öğretim programlarına ilişkin düşüncelerinin dağılımları görülmektedir. Katılımcı yorumlarında en sıklıkla vurgulanan veri altı katılımcıyla çalgı eğitimi için BİLSEM’lerde ayrı bir program hazırlanmamış olduğu (K1, K2, K4, K7, K8, K9) yönündedir. Bu bulguyu öğretmenlerin kendi hazırladıkları bir program doğrultusunda derslerine devam ettikleri tespit edilmiştir (K3, K4, K5, K10, K11). Öğretmenler çalgı eğitimi ile ilgili program olmadığını ancak BİLSEM’lerde genel müzik eğitime yönelik bir program geldiğini ve o program çerçevesinde derslerini düzenlediklerini de belirtmektedir (K1, K7, K9, K12). Üç katılımcı her öğrenciye ayrı program hazırlamak gerektiğini belirtmektedir (K2, K6, K8). İki öğretmen de benzer şekilde öğrencilerine bireyselleştirilmiş programlar hazırladıklarını ifade etmişlerdir (K7, K10). Bilsem müzik eğitimleri kapsamında proje çalışmaları yaptıklarını belirten iki öğretmen (K10, K12) bulunurken, iki öğretmen de (K4, K5) belirli bir program olmaması nedeni ile piyano öğretim metot kitaplarının belirlemiş olduğu sırayla derslerine devam ettiklerini söylemişlerdir. BİLSEM’lerde çalgı eğitiminin zorunlu bir eğitim olmadığını belirten bir öğretmen (K1)tespit edilirken yine bir öğretmen de bir program hazırlanmasını gerekli bulmaktadır (K2). Yorumlar incelendiğinde bir katılımcının BİLSEM kılavuz kitabından yararlandığı (K8) ve bir öğretmenin de zümre kararı ile piyano öğretimine yönelik bir program oluşturdukları ve o bağlamda ilerledikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

4. 7. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Bulgular

BİLSEM’lerde görev yapan müzik öğretmenleri ile yapılan görüşmeler sırasında öğretmenlere “Piyano eğitiminde öğrencilere nasıl bir ölçme değerlendirme yapılıyor” sorusu sorulmuş ve öğretmenlerin yanıtları hiçbir değişiklik yapılmadan aşağıda yer almıştır.

K1: Bilim Sanat Merkezlerinde ölçme değerlendirme yok yani not verilmiyor. İyi olan öğrenciler konserlerde yer alıyor. Yani herhangi bir zorunluluk yok.

K2: Şu ana kadar yapmadım sene sonunda yapmayı düşünüyorum.

K3: Seviyeye göre verilen parçanın dinamiklerinin büyük oranda sağlandığını gözlemlediğimizde sonrakine geçiş yapıyoruz.

K4: O yılın kazanımları ne ise dönem sonunda değerlendirme yapıyorum eksik ise diğer dönem tamamlayana kadar yeni kazanımlara geçmiyorum. Aslında her hafta derse geldiğinde oturmamış bir kazanım varsa yeni kazanıma geçmiyorum böylece öğrenci kendi çalışmasına ve yeteneğine göre hızlı ya da yavaş ilerliyor.

K5: Herhangi bir ölçme değerlendirme bulunmamaktadır. Sadece çaldıkları eserleri projelerde ve etkinlikler de sergiliyorlar.

K6: BİLSEM’lerde belirlenen eğitim planı sonucunda uygulanan bir ölçme değerlendirme sistemi yoktur. Klasik okullardan farklı olan tarafı da budur. Öğrenciyi ölçme değerlendirme mekanizması yine öğrencinin kendisidir. Yetenekleri doğrultusunda kendi ilgi ve beklentilerini karşılayabilecek seviyeye ulaşmışsa bir üst sınıftan devam eder. Burada sonucu belirleyen süreçtir ve kuruma devamlılığı ve akranları ile etkileşimi sonucunda alınan verimli sonuçlar en büyük ölçme değerlendirme aracıdır.

K7: Hayır ölçme değerlendirme yok.

K8: Bilsem olarak bakıldığında bir ölçme değerlendirme puanlandırma yapmıyoruz. Kendi içimizde öğrencinin nasıl ilerlediğini biz kontrol ediyoruz. Bunun dışında ölçme değerlendirme yok.

K9: Kişisel gelişim formları kullanıyorum.

K10: Çoğu gözleme dayalı oluyor. Planlarımızda belirttiğimiz kazanımlar göz önüne alınarak değerlendirme yaptığım yıllar da oldu artı olarak.

K11: Evet uyguluyorum ama not yok BİLSEM’lerde ama ilerleyişleri sene sonu bilsem raporlarında mevcuttur çocuğun hangi aşamada olduğu hani ben takip ediyorum çocuğun gelişimini ama başkası nasıl yapıyordur bilmiyorum.

K12: Sınav sistemi yok. Çocuklara not verme sistemi yok BİLSEM’lerde. Gözlem formlarımız var onları doldurup sisteme yüklüyoruz.

Görüşmelerin içerik analizleri yapıldığında tablo 15 verilerine ulaşılmıştır.

Tablo 15. Katılımcıların Uyguladıkları Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları

Kategori	İfade	İfade eden katılımcılar
Ölçme değerlendirme	Ölçme değerlendirme yapılmıyor	K1, K2, K5, K6, K7, K8, K12
	Gözlem yaparak değerlendirme	K3, K4, K8, K10
	Konser performansı	K1, K5,
	BİLSEM raporları aracılığı ile	K11, K12
	Kişisel gelişim formları	K9,
	Öğrencinin kendi kendini değerlendirmesi	K6,

Tablo 15 verilerinde çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin piyano derslerinin ölçme değerlendirme durumlarına yönelik düşüncelerinin içerik analizi sonucu oluşturulan ifadeler görülmektedir. Tablo verilerine göre katılımcıların çoğunluğu (K1, K2, K5, K6, K7, K8, K12) BİLSEM’lerde herhangi bir ölçme değerlendirme sistemi olmadığını belirtmişlerdir. Dört katılımcı (K3, K4, K8, K10) öğrencilerini gözlem yaparak değerlendirdiğini ve parçalarda ilerlemeyi bu şekilde yaptığını ifade etmiştir. İki katılımcı (K1, K5) öğrencilerinin konserlerde çalarak değerlendirme aşamasını geçtiklerini belirtmiştir. Yine iki katılımcı (K11, K12) BİLSEM’ in kendilerine vermiş olduğu raporları doldurduklarını ifade etmiş bir öğretmen ise (K9) öğrencilerinde kişisel gelişim formları doldurarak değerlendirme yaptığını söylemiştir. Bu konudaki en ilginç yorum ise K6’nın öğrencinin kendi kendini değerlendirmesi yoluyla eğitimi tamamladığını belirtmesi olmuştur.

4. 8. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Farklı Sebeplerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerine İlişkin Bulgular

BİLSEM’ de görev yapan müzik öğretmenlerinin Farklı sebeplerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?

Son olarak çalışmamızda öğretmenlerimize derslerinizde farklı sebeplerden kaynaklı sorun/sorunlar yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız nasıl çözüyorsunuz? Sorusu yöneltildiğinde alınan yanıtlar aşağıda yer aldığı gibidir.

K1: Öğrencilerde not kaygısı olmadığından çok rahat davranıyorlar. Motivasyonu sağlamak zorlaşıyor, devamsızlık oranları artıyor. Okul dersleri her zaman öncelikli. Motive etmeye çalışıyoruz. Konserler, etkinlikler, hoşlanacakları türde çalışmalarını artırıyoruz. Bilim Sanat Merkezi müzik bölümü öğrencileri Güzel Sanatlar Liselerine sınavsız kabul ediyor, çocuklarda motivasyonu sağlayan sebeplerden biri bu.

K2: Hayır şu ana kadar herhangi bir sorun yaşamadım bu olası sorunlara göre. Öğrenci sayımın azlığından dolayı öğrencilerime baya bir vakit ayırdığım için yeterli buluyorum

ama kişi sayısı çoğalır da. Algı derslerine bir kişiden daha fazla öğrenciyse girmek durumunda kalırsam ders saatlerini eksik bulabilirdim ama şu an bir sorun değil. Sadece kaynaklar öğretmenden değil de belki bilsem çatısı altında olabilirdi hani bundan yana bir eksiklik var onun dışında herhangi bir eksiklik ya da sorun yok.

K3: Sistem temelli sorunlar var. Öğrenciler ve veliler tam olarak sürece kendilerini adamaktan yana değiller. Ön yargılar var. Özellikle 8 ve 12 sınıf sınav kaygıları süreci baltalıyor. Kuruma bir müzik okulu gibi değil kurs gibi bakılıyor. Öğrencinin aslında her gün okula gelmesi lazım. Haftada bir gün geliyorlar ve okul kültürü yerleşmiyor. Tamamlayıcı dersler alamıyorlar. Öğrenci seçiminde sorunlar var. Yetenek sınavında öğrencilerin müziğe karşı istekleri ya da çalgı becerileri sorulmuyor. Kulak testi yeterli değil. Hala bir akustik piyanomuz veya konser piyanomuz yok. Bunun için bütçe yaratamıyorlar. Bir çözüm üretmek çok zor. Sadece elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyoruz.

K4: En önemli sorun öğrencinin kendine ait piyanosunun olmaması. Kurumdaki piyanoların boş olduğu saatlerde de onların kendi okullarında olası sebebiyle kurumda da pratik yapamaması. Diğer sorun veli beklentileri (Ne zaman şarkı çalacak gibi sabırsızlık, çok beklenti ya da öğrencinin durumunu hiç umursamama. Kullanışlı bir ölçme değerlendirme kaynağının olmaması). 1-Belli bir süre enstrüman alamıyor ya da org temin edemiyorsa büyük kartonlara 5 oktavlık tuşe çizdiriyorum parmak egzersizi yapmasını istiyorum. Kurumda dersliğin boş olduğu saatlerde çalışma imkânı sunuyorum. Öğrencinin lise sona kadar devam edeceğini ön gördüğümde aile ile iletişime geçip enstrüman temin etme konusunda görüşme yapıyorum bütçelerine uygun piyano araştırması yapıyor ve aldırıyorum. Veli ye doğru teknik öğretmenin önemini açıklıyorum süreçten sürekli haberdar ediyorum. Öğrencilerin belli haftalarda performanslarını video çekip gönderiyorum. Kullandığım kaynaktaki kazanım sırasını listeleyip her öğrenci için değerlendirme yapıyorum. Bir de her seviye için bir etüt ve eser belirleyip baraj parçaları olarak belirliyorum. Tamamlamayan öğrenciler yaz tatilinde çalıştığı diğer yıl başlangıcında tekrar dinletiyor.

K5: Herhangi bir ölçme değerlendirme bulunmamaktadır. Sadece çaldıkları eserleri projelerde ve etkinlikler de sergiliyorlar.

K6: En önemli ve tek sorunumuz öğrencilerin kendi okullarının yoğunluğundan dolayı bazı dönemlerde BİLSEM'e gereken özeni gösterememeleridir.8. Ve 12.sınıf öğrencilerinin sınav süreci ve yoğun ders programları maalesef devamsızlık olarak bize geri dönmektedir. BİLSEM'lerin tam zamanlı bir okul haline dönüştürülmesi bu kurumları çok daha fazla amacına uygun kurumlar haline dönüştürebilir.

K7: Ölçme değerlendirme olmadığı için çocuk severse ve isterse bilsem e ve çalgıya devam ediyor, o yaştaki çocukta not kaygısı olmuyor kalmaktan kötü not almaktan korkmadığı için yavaş ilerliyoruz. Biz sadece çalgı ve müzik dersi olarak yapmıyoruz farklı dersler de koyuyoruz koro ve orkestra gibi bu sene bakanlık izin vermedi sadece ama olduğunda çocuklar daha istekli geliyorlar böyle olunca devamsızlık problemi çok fazla yaşamıyoruz.

K8: Genel olarak iki sorun var şöyle kadrolu öğretmenimiz yok 5 kişiyiz görevlendirmeyiz hepimiz herkesin farklı ders saatleri var ve farklı okullardan geldiğimiz için aidiyet duygularını burada hissedemiyoruz. Kendi okulumuzdan çıkıp buraya gelince yorgun geliyoruz. Öğrenci de okulda ders görüp akşam vakti geliyor yorgun oluyor bu birinci sorunumuz. Asıl sorun da şu öğrencilerimiz burada piyano dersi alıyor ama bu bir özel ders değil bunun maddi bir karşılığı yok. Örneğin diyelim piyano dersi özel ders olsa buna aylık bir ücret ödese veya bu ders saatine bi ücret ödese daha kıymetli olacağını düşünüyorum ben. Ücretsiz olarak buna hak kazanarak geldiği için bunun kıymetini pek bilmiyorlar. Kendi okulları var kendi okullarına adapteler bu sebepten dolayı çok da yüklenemiyoruz öğrencilere. Ben güzel sanatlarda çalışıyorum orada öğrencinin üstüne gidebiliyorsun ama bunu BİLSEM' de yapamıyoruz çünkü zaten ortaokul ilkokul öğrencileri, küçükler sınav haftaları oluyor çocuğa iyi çalış seni dinlicem dediğin zaman kimisinin evinde piyano var yok her koşulda kendi okuluna ağırlık veriyor, matematik İngilizce bunlara ağırlık veriyor. Özel ders almış olsalar daha azimli çalışıyorlar. BİLSEM' de ücretsiz bir şekilde ders alıyorlar ama bunun kıymetini bilmiyorlar. Elimizden geldiğince öğrenciyle konuşuyorum etkinlikler düzenliyorum. Konserler düzenliyoruz motive etmek amacıyla. Bunun dışında da çok fazla yapabileceğimiz bir şey yok.

K9: Hayır herhangi bir sorun yaşamıyorum.

K10: Zaman zaman gerek öğrencilerden, zümre arkadaşlarımızdan, ölçme değerlendirmeden, kaynaktan, hepsinden sorun yaşıyoruz. Bazen kolay olmuyor. Eğer idareci yaklaşımı çözümcül değilse tıkanıp kalıyorsunuz. Bu durumda veli desteği gerekiyor. İdarecinin vizyon sahibi olması çok çok önemli. Günümüzde en büyük sorun kaynağı bu. Yönerge ile (ki yönergemiz sürekli değişiyor) zor oluyor. Yönetmeliklerle çelişen durumlar oluyor. Bu da eğitim sürecimizi olumsuz etkiliyor. Tanılamaların tamamen yanlış yapıldığını düşünüyorum. Bu yüzden son 4-5 yıldır görev almıyorum. Bunu koordinatörlere iletmeme rağmen bir gelişme olmadı. Hedef kitlemize tam olarak ulaştığımızı düşünmüyorum.

K1: Veliler de kurum olarak da herkes birbirini destekleyici hiçbir sorun yaşamadım. Öğrencilerle de hiçbir sorun yaşamadım. Kurumda eksiklerimiz var ama imkanlar

dahilinde oluyor her şey. Ders programlarını şartlara göre ayarlıyoruz. Kısa bir süre içerisinde yapabildiğimiz kadar ne kadar şey yapabiliriz diye bakıyoruz. Çocukları geliştirmeye çalışıyoruz. Çocuklarla o günü nasıl en iyi şekilde değerlendirebiliriz diye bakıyorum.

K12: Çocukların evde piyanosu olmuyor evde sadece haftada 3 saat geliyor diyelim işte teneffüstü motivasyondur ortalama bir çocukla sınıfta üç kişi varsa verimli bir şekilde yarım saatlik bir ders şansı oluyor diyelim tek çocuk olsun daha fazla ders yapmış oluyor ama 1 hafta var arada evinde piyanosu yok öğrenci çalışmıyor öğrendiğini de unutmuş şekilde geliyor. Piyanosu olan çocuk çalışabiliyor. Tabi sevdiyse istiyorsa. Bizim esnek tuttuğumuz nokta o tek bir alanda ya da branşta devam etmiyoruz genel genişletilmiş bir program uyguluyoruz. Sürekli piyano dersi yapsak çocuğun devamsızlığı başlıyor. Bu noktada aslında benim yıllardır kendi okulunda yürüttüğüm program genel müzik eğitimi. Piyano öğrettiğim zamanlar da oluyor ama o zaman az sayıda öğrenci olduğu zaman temel piyano eğitimi veriyorum. Onun dışında davranışsal problem oluyor ilgisizlik gibi bunlar standart problemler. Genel sıkıntımız çocukların genel eğitimleri çok yoğun aynı çocuk yüzmeye de satranca da gidiyor zaman ayıramama sıkıntıları var. Konservatuvar gibi bir yapı olmadığı için yoğunlaştırılmış bir programa tabii tutulamıyorlar. O yüzden BİLSEM’de aldıkları eğitim eksik kalıyor. Bazı veliler farklı şehirlerden geliyor taşınmış oluyor küçük yerden büyük şehre geliyor orada beklentiyle geliyor bizim çocuğumuz orda piyano eğitimi alıyordu diyor ama bizde öyle bir şey yok BİLSEM’de zorunlu piyano dersi verilecek diye bir şey yok oradaki öğretmen bunu tercih etmiştir ana dalı piyanodur ders vermiştir bazen velilerde hayal kırıklığı oluyor BİLSEM’lerin yapısını bilmedikleri için. Velilerde beklentisel sıkıntılar yaşanıyor. Sınıf eksikliği oluyor bazen çünkü çok fazla öğrencimiz var. Aynı ilin içerisinde BİLSEM’ler arasında bile farklılıklar oluşabiliyor. Fiziki şartlar yönetsel yaklaşımlar öğrenci kapasitesi, kendi yetkinliği, branşı, ana dalı, falan BİLSEM’ler bu yüzden esnek durumdadır.

Soruya verilmiş yanıtlar incelenerek içerik analizleri yapıldığında Tablo 16 ve Tablo 17 oluşturulmuştur.

Tablo 16. Katılımcıların Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Düşüncelerinin Dağılımları

Kategori	İfade	İfade eden katılımcılar
Yaşanan sorunlar	Ölçme değerlendirme olmaması	K4, K5, K7, K10
	Öğrencilerden kaynaklı sorunlar	K3, K10, K12
	Velilerden kaynaklanana sorunlar	K3, K4, K12
	Çocukların evlerinde piyano olmaması	K4, K8, K12
	Okul derslerinin yoğun olması	K6, K12
	Öğrenci Devamsızlığı	K1, K6,
	Kaynak eksikliği	K2, K10
	Bilsem sisteminden kaynaklı sorunlar	K3, K10
	Kurumdaki Piyano eksikliği	K3, K4,
	BİLSEM' in kurs gibi düşünülmesi	K3
	Öğrenci seçiminden kaynaklanan sorunlar	K3
	Tamamlayıcı dersler olmaması	K3
	Not kaygısı olmaması	K1,
	Kadrolu öğretmen eksikliği	K8,
	Öğrencilerin yorgun gelmesi	K8
	Öğretmenlerin yorgun olması	K8
	Derslerin ücretsiz olmasından dolayı değersiz bulunması	K8,
	Zümre arkadaşlarından	K10,
	İdareden kaynaklanan sorunlar	K10,
	Fiziki koşullar	K12
	Çocukların genelde yoğun olmaları (başka aktivitelerinin de olması)	K12

Tablo 16' da katılımcıların yanıtlarından elde edilen görüşme dökümlerinin analizleri yer almaktadır. Bilgiler ışığında ve çalışma grubu dikkate alındığında öğretmenlerin en fazla ölçme değerlendirme olmamasını sorun olarak gördükleri söylenebilir (K4, K5, K7, K10). Üç öğretmen (K3, K10, K12) öğrencilerden kaynaklı sorunlara değinirken, yine üç öğretmen de (K3, K4, K12) velilerden kaynaklanan sorunlara işaret etmiştir. Katılımcı öğretmenlerden üçüne göre (K4, K8, K12) çocukların evlerinde piyano olmaması bir sorundur. Buna karşın üç öğretmene göre (K2, K9, K11) yaşanan herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Çocukların okul derslerinin yoğunluğunun bilsem eğitimlerinde yaşadıkları bir sorun olduğunu düşünen iki öğretmen (K6, K12) ve öğrenci devamsızlığına vurgu yapan yine iki öğretmen vardır (K1, K6).

Tablo 17. Katılımcıların Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Ürettikleri Çözüm Yolları ile İlgili Düşüncelerinin Dağılımları

Kategori	İfade	İfade eden katılımcılar
Çözüm yolları	Motivasyon konuşmaları	K1, K8
	Konserler	K1, K8
	Dersleri bir öğrenciyle bir ders saati yapma	K2
	Elinden gelenin en iyisini yapma	K3, K12
	Aile desteğine başvurma	K4,
	Piyanosu olmayan öğrencilere pratik yapacak çözümler üretme	K4
	Müzik eğitiminin farklı alanlarını (koro, orkestra gibi) uygulamak	K7
	Ders programlarını koşullara göre ayarlamak	K12

Tablo 17’de de katılımcıların yanıtlarından elde edilen görüşme dökümlerinin analizleri yer almaktadır. Bilgiler ışığında ve çalışma grubu dikkate alındığında öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm yolları oluşturma konusunda iki öğretmen(K1, K8) konser cevabını verirken iki öğretmen (K3, K12) de elinden gelenin en iyisini yaptıklarını söylemişler. Elinden gelenin en iyisini yapma fikrini savunan öğretmenlerden biri (K12) aynı zamanda ders programlarını koşullara göre ayarlama cevabını da vermiştir. Öğretmenlerden biri (K2) dersleri bir öğrenciyle bir ders saati yapma cevabı verirken, diğeri (K7) müzik eğitiminin farklı alanlarını (koro, orkestra gibi) uygulamak cevabını vermiştir. Bir öğretmen (K4) aile desteğine başvurma ve piyanosu olmayan öğrencilere pratik yapacak çözümler üretme cevaplarını vermiştir.

5. TARTIŞMA

Çalışmadan elde edilen sonuçlar ile ilgili literatür taranarak aralarında ilişki kurulmuş ve bulgulardan elde edilen sonuçlarla diğer araştırmalar arasındaki benzer ve farklı bu bölümde ortaya koyulmuştur.

Yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen verilere göre BİLSEM’lerde çalışma odası, alt yapı, kaynak ve materyal eksikliği olduğu tespit edilmiştir. Benzer eksikliklere Satır’ın (2018), Sarı ve Öğülmüş’ün (2014) çalışmalarında da dikkat çekilerek kaynak ve materyal eksikliği yaşandığı tespit edilmiştir. Yine çalışmamızın bu bulgusuyla benzer sonuçlar Çağlak, Eker ve Şentürk (2015) ve Kılıç’ın (2021) çalışmalarında da ortaya çıkmıştır. Kılıç (2021) çalışmasında “Öğrencinin istediği zaman merkezlere gelerek destek imkanlarından yararlanması için gerekli olan bağımsız ve izole ortamların yetersiz kaldığı” sonucuna varmıştır.

Sarı ve Öğülmüş (2014) çalışmalarında zenginleştirme modelinin kaynak ve materyal yetersizliği sebebiyle tam olarak gerçekleştirilemediğini belirlemiştir. Buna öneri olarak da BİLSEM’lerde bulunan şartların iyileştirilmesi ve eğitime uygun hale getirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Karagün (2022) çalışmasında çalgı derslerinde gerekli çalgı, donanım ve fiziki koşulların yetersizliği, müzik ve çalgı derslerinin verildiği dersliklerin akustiğinin uygun olmaması, yerleri ve dersliklerin olmaması gibi nedenleri çalışmasında ortaya koymuştur. Benzer sonuçlara ulaşan YILDIZ (2011), bu sorunlara yönelik olarak BİLSEM’lerin donanımların artırılması gerektiği ve çalışma ortamlarının iyileştirilmesi gerektiğini önermiştir. Evin (2007) ise çalışmasında diğerlerinden farklı olarak BİLSEM’lerin çoğunluğunda eğitim programların uygulanabilmesi için fiziki koşulların kısmen yeterli olduğu sonucuna ulaşırken fiziki koşullarda eksikliklerin bulunduğunu tespit etmiştir.

Öğretmenlerin BİLSEM’lerdeki çalışma programları ile düşüncelerini ele aldığımızda elde ettiğimiz sonuçlara göre katılımcıların çoğunluğunun belirli bir program olmaması ile ilgili sorunlarının olduğu, bu sorunu kendi yollarıyla çözmeye çalıştıkları, BİLSEM’lerdeki müzik eğitim, çalgı eğitimi alanlarında programların oluşturulması gerektiğini düşündükleri hatta bazı görüşlere göre bu programların bireyselleştirilmiş programlar olması gerektiğini vurguladıkları tespit edilmiştir. Çalışmamızdan elde edilen sonuçları destekleyecek şekilde Satır (2018) ile Adızel ve Özmenteş (2018) de çalışmalarında programın eksikliği ile ilgili benzer problemler tespit etmişlerdir. Karagün (2022) çalışmasında BİLSEM’lerde müzik derslerinin içinde bulunan, uygulamada aslında yer alan ama BİLSEM programlarında resmi olarak bulunmayan çalgı eğitimi ile ilgili resmîyette bulunması gerektiğini ve buna yönelik yönergeler hazırlanması gerektiğini vurgulamıştır. Çağlak, Eker ve Şentürk (2015) MEB’in BİLSEM’ler için hazırlamış olduğu programın yetersiz bulunduğunu tespit ettikleri çalışmalarının yanı sıra Çakar ve Bozan

(2020) eğitim programlarının geliştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bunlara ilave olarak Sarı ve Öğülmüş (2014) BİLSEM’ler için daha kapsamlı ve belirsizlikleri ortadan kaldıran yönetmelik çıkarılması gerektiğini düşünmektedir. Diğerlerinden farklı olarak EVİN (2007) çalışmasında müzik öğretmenlerinin uygulanan programların kısmen yeterli olduğunu belirttikleri ve geliştirilmesi gerektiği düşüncesinde olduklarını ortaya koymuştur. Ayaydın ve Ün (2018), yürüttükleri çalışmada da BİLSEM’lerde uygulanan programın eksikliklerinin olduğu, bu eksikliklerin giderilmesi için geliştirme çalışmalarının devam ettiği, akademik destek alınarak bireysel müfredat programlarının hazırlanması gerekliliği ortaya konmuştur. KILIÇ (2021) benzer bir şekilde öğretim programının yetersiz olduğunu belirtmiştir. Torunoğlu’nun (2023) çalışmasında programla ilgili eksiklikler olduğu sonucuna varması da sonucumuzu destekler niteliktedir.

Çalışmada tespit edilen sorunlardan biri de kadrosuz öğretmenlerin bulunması ve bu öğretmenlerin aidiyet duygularındaki eksikliklerdir. Satır (2018) çalışmasında benzer şekilde bu sonuca ulaşmıştır. Bu bulguya benzer sonuçlara Sarı ve Öğülmüş (2014) ve Öğülmüş, Yıldırım ve Aslan’ın (2013) çalışmalarında da rastlanmıştır. Sarı ve Öğülmüş bu problemten dolayı BİLSEM’lerdeki öğretmenlerin yetersizliğinin giderilmesi ve kadrolu öğretmen sayısının zenginleştirilmesi gerektiği önerisinde bulunmuştur.

Katılımcı görüşlerine göre BİLSEM’ de görülen problemlerden biri BİLSEM’lerin kurs gibi görülmesidir. Satır (2018) çalışmasında benzer bir sonuca ulaşmış ve katılımcıların ifadelerine göre BİLSEM’lerin dersane (kurs) gibi görüldüğünü ve önemsenmediğini belirtmiştir. Buna öneri olarak da veli ve öğrencilerle bilgilendirme semineri verilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Bu sonuçlara bakıldığında yapılan çalışmaların çoğunluğunda benzer sorunların yaşandığı yıllar geçmesine rağmen eksikliklerin devam ettiği görülmektedir. Bu sorunlar elbette sadece müzik eğitimi alanıyla sınırlı kalmamaktadır Çoban (2022) BİLSEM’lerdeki görsel sanatlar alanında yürüttüğü çalışmasında da aynı eksikliklere rastlamıştır. Aynı şekilde Demirok (2022) BİLSEM’lerde sosyal bilgiler alanıyla ilgili yürüttüğü çalışmasında öğretmenlerin kullandıkları programın kazanımlarını değerlendirirken eksiklikler olduğunu söylediklerini ortaya koymuştur. Su (2020) BİLSEM’lerdeki matematik dersleriyle ilgili yürüttüğü çalışmasında fiziki şartlar, çerçeve program, öğrenci devamsızlıkları gibi benzer sorunları dile getirmiştir. Kuyumcuoğlu (2018) çalışmasında genel olarak BİLSEM’lerdeki teknik ve teknolojik alt yapıdaki eksikliklere dikkat çekmiş ve çoğu alanda eksikliklerin olduğunu belirtmiştir. Levent ve Kansu Çelik (2019) BİLSEM’lerdeki görsel sanatlar alanında gerçekleştirdikleri çalışmada fiziksel olanakların yetersizliği ile ilgili sonuçlara ulaşmıştır bu bağlamda BİLSEM’lerin müzik alanı dışında da fiziksel olanakların yetersiz kaldığı pek çok araştırma sonucu ile desteklenmedir denebilir.

6. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

6. 1. Sonuçlar

6. 1. 1. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Demografik Dağılımları Bireysel Çalgı Türü, Kadro Durumları, Mesleklerindeki Görev Süreleri, BİLSEM’deki Görev Süreleri, BİLSEM’de Piyano Dersi Verme Süreleri, Bilsem Dışında Ders Verme Durumlarına İlişkin Sonuçlar

1. Katılımcılarda dört kişi olmak üzere en sık rastlanan bireysel çalgı türü keman olmuştur. Ardından ikişer öğretmenle piyano ve ses eğitiminin geldiği katılımcılarda en az viyola ve ud çalgısı gelmiştir. Elde edilen verilere göre öğretmenlerin ikisi dışında hiç birinin bireysel çalgısının piyano olmadığı görülmüştür.
2. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kadro durumlarına bakıldığında dokuzunun kadrolu, üçünün görevlendirme olarak çalıştığı görülmüştür. Bu verilere göre de çoğunluğun kadrolu olduğunu söyleyebilmemiz mümkündür.
3. Katılımcıların mesleklerindeki görev sürelerine göre dağılımları ele alındığında sekizinin altı yıl ve üzeri süredir mesleki kıdemlerinin olduğunu ve BİLSEM’lerde çalışan öğretmenlerin çoğunluğunun tecrübeli ve kıdemli öğretmenler olduğu sonucuna ulaşabiliriz.
4. Meslekteki görev sürelerinin ardından BİLSEM’lerdeki görev sürelerine baktığımızda öğretmenlerin beşinin, bir yıl ile beş yıl arasında, dördünün altı ile on yıl arasında BİLSEM’de çalışırken, bir öğretmenin on bir ile on beş yıl arasında, iki öğretmenin de on altı yıl ve üzeri yıl aralığında görev yaptığı sonucuna ulaşılmıştır.
5. Araştırmada katılımcıların BİLSEM’lerde piyano dersi verme sürelerine göre dağılımlarına bakılmıştır ve bu verilere göre öğretmenlerden dördü haftada altı saat piyano dersi, onu takiben ikisi on iki saat piyano dersi yürütmektedir. On beş ders saati piyano dersi yapan bir öğretmen, on altı ders saati ile iki öğretmen bulunmaktadır. Bir öğretmen yirmi dört saat, iki öğretmen de haftada otuz saat piyano dersi yapmaktadır.
6. Katılımcıların BİLSEM dışında ders verme durumlarına bakıldığında öğretmenlerinin yedisinin BİLSEM dışında ders verdiği tespit edilmiştir. Diğer 5 katılımcı BİLSEM dışında ders vermediklerini belirtmişlerdir.

6. 1. 2. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalıştıkları Kurumdaki Fiziki Yeterliklere İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Katılımcıların ifadelerine göre BİLSEM’lerde en sıklıkla iki piyano bulunmaktadır.
2. Kurumlarda bulunan piyano sayısının yeterli olup olmadığı konusunda çoğunluğun piyano sayılarının yeterli olduğu görüşünde oldukları görülmüştür.
3. Piyano sayılarının yeterli olmasına karşılık olarak altı katılımcı çalışma odalarının eksik olduğunu düşünmektedir.

6. 1. 3. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin BİLSEM’lerde Piyano Derslerine Öğrenci Seçimine İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Piyano derslerine öğrenci seçimi konusunda en sıklıkla rastlanan ifadenin öğrencinin isteği ile enstrümanı seçtiği yönünde olduğu sonucuna varılmıştır.
2. Katılımcıların ifadelerine göre BİLSEM’de eğitim almaya başlayan müzik alanı öğrencilerine piyano eğitimini zorunlu tuttıkları sonucuna da ulaşılmıştır.
3. Katılımcılardan ikisinin öğrencilerinin anatomik olarak uygunluklarına baktıkları, iki öğretmenin de öğrencinin önceden piyanoya başlamış olmasının piyanoya yönlendirilmesinde etkili olduğunu düşündükleri sonucuna varılmıştır.
4. Verilerde öğrencinin isteğinin yanında piyano dersini yürütecek öğretmenin varlığının da olmasının önemi vurgulandığı tespit edilmiştir.
5. Tüm bunların yanı sıra kurumun belirlediği kontenjan sayısının da öğrencilerin piyanoyu seçmesinde etkili olduğu anlaşılmıştır.

6. 1. 4. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgı Eğitimi Kapsamında Piyano Eğitimi Alan Öğrencilere İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. BİLSEM’lerdeki öğrenci sayıları dikkate alındığında en sık rastlanan öğrenci sayısının altı öğrenci olduğu sonucuna varılmıştır.
2. Öğretmenlerin çoğu öğrencilerinin farklı seviyelerde olduklarını belirtmişlerdir.
3. Verilerde birer tane başlangıç, orta, ileri düzey seviyelerinde olan öğrencilerin olduğu belirtilmiştir. Buna göre de aynı şekilde öğrencilerin seviye bakımından farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.
4. Öğrenci seviyesini etkileyen etkenlerde dört cevaba ulaşılmıştır. Bu verilere göre BİLSEM’lerde öğrencilerin seviyelerinde farklılık olmasında en başta gelen nedenin

öğrencilerin yaşı olduğu sonucuna varılmıştır. Onu takiben öğrencinin ayırdığı zaman ikinci olarak en çok verilen cevaptır.

6. 1. 5. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Derslerinde Kullandıkları Kaynaklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. BİLSEM’lerde verilen piyano eğitimlerinde öğretmenlerin tek bir kaynak değil de birden fazla kaynak kullanıldığı sonucuna varılmıştır.
2. Öğretmenler tarafından en çok kullanılan kaynağın “Czerny” olduğu sonucuna varılmıştır.
3. Öğretmenlerden dördünün tek bir kaynak kullandığı diğer öğretmenlerin en az iki farklı kaynak kullandığı, en fazla kaynak kullanan öğretmenin yedi farklı kaynak kullandığı tespit edilmiştir.
4. Kaynak seçiminde öğretmenlerin çoğu kaynak seçimlerini neyin etkilediklerini belirtmezken verilen cevaplardan en çok kişisel deneyimin etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

6. 1. 6. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Piyano Eğitiminde Uyguladıkları Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Çalgı eğitimi için BİLSEM’lerde ayrı bir program hazırlanmamış, öğretmenlerin kendi hazırladıkları bir program doğrultusunda derslerine devam ettikleri sonucuna varılmıştır.
2. Çalgı eğitimi ile ilgili program olmadığını ancak BİLSEM’lerde genel müzik eğitimine yönelik bir program geldiğini ve o program çerçevesinde derslerin düzenlendiği sonucuna varılmıştır.
3. Katılımcıların görüşlerine göre öğrencilere ayrı program ya da bireyselleştirilmiş program hazırlanmasının istendiği sonuçlarına varılmıştır.
4. Elde edilen verilere göre BİLSEM’deki öğretmenlerin bazılarının çerçeve programa uyarak ilerlediklerini sonucuna da varılmıştır.
5. Bazı katılımcıların derslerinde proje çalışmaları yaptıkları ve bu şekilde ilerledikleri sonucuna varılmıştır.
6. Katılımcılarda alınan bilgilere göre belirli bir program olmamasından dolayı, piyano öğretim metot kitaplarının belirlemiş olduğu sırayla derslerine devam eden öğretmenlerin olduğu sonucuna varılmıştır.
7. Bir katılımcıdan alınan bilgilere göre BİLSEM klavuz kitabının olduğu ve derslere bu kitaptan yararlanarak devam ettiği sonucuna varılmıştır.

8. Bir katılımcının ise zümre kararı ile piyano öğretimine yönelik bir program oluşturdukları ve o bağlamda ilerledikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

6. 1. 7. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımlarına İlişkin Sonuçlar

1. Katılımcıların çoğunun ölçme ve değerlendirme sistemlerinin olmadığı sonucuna varılmıştır.
2. Katılımcılardan bazılarının öğrencileri gözlem yaparak değerlendirdikleri sonucuna varılmıştır.
3. Konser veren öğrencilerin olduğu ve konserlerde değerlendirme yapan katılımcıların da olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
4. Katılımcılardan alınan bilgilere göre BİLSEM’lerin kendilerine vermiş olduğu raporların olduğu ve bu raporlar ile değerlendirme gerçekleştirdikleri sonucuna varılmıştır.
5. Katılımcılardan birinin kişisel gelişim formlar doldurarak değerlendirme yaptığı sonucuna varılmıştır.
6. Bir diğer sonuç ise bir katılımcının öğrencilerine kendi kendini değerlendirme uygulaması yaptırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

6. 1. 8. BİLSEM’de Çalışmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Farklı Sebeplerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

1. Katılımcılardan alınan bilgilere göre öğretmenler en fazla ölçme değerlendirme olmamasını sorun olarak gördüklerini dile getirmişler.
2. Üç öğretmenin görüşüne göre öğrencilerden kaynaklı sorunların olduğu sonucuna varılmıştır.
3. Yine üç öğretmenin velilerden kaynaklanan sorunları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
4. Öğretmenlerden üçüne göre öğrencilerin evlerinde piyano olmaması bir sorun olarak görülmüştür.
5. Katılımcı öğretmenlerden üçü herhangi bir sorunlarının olmadığını belirtmişler.
6. Öğretmenlerin sorun olarak gördükleri bir diğer konunun çocukların okul eğitimlerinin yoğunluğundan kaynaklanan sorunlar olduğu sonucuna varılmıştır.
7. Öğrenci devamsızlıkları, kaynak eksikliği, kurumdaki piyano eksikliği ve BİLSEM sistemlerinden kaynaklanan sorunlar yine öğretmenler tarafından dile getirilen sorunlar olmuşlardır.

8. Birer kez dile getirilen BİLSEM'in kurs gibi düşünülmesi ve not kaygısı olmaması ve derslerin ücretsiz olmasından dolayı değersiz bulunması da öğretmenler tarafından sorun olarak görülmektedir.
9. Öğrenci seçiminden kaynaklı sorunlar, tamamlayıcı derslerin olmaması, öğrencilerin yorgun gelmeleri ve aynı şekilde öğretmenlerin yorgunlukları ya da öğrencilerin yoğunluğu çok sık olmasa da karşılaşılan sorunların arasından olduğu sonucuna varılmıştır.
10. Kadrolu öğretmen eksikliği, fiziki koşullar, zümre arkadaşları ve idareden kaynaklı sorunlar az rastlansa da BİLSEM'lerde görülen sorunlar olarak ifade edilmiştir.

6. 2. Öneriler

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

1. BİLSEM'lere yönelik detaylı bir eğitim programının hazırlanması gerektiği ve müzik eğitimi alanında yeni düzenlemelerin gelmesi aynı zamanda müzik eğitiminin kendi alanlarına yönelik programların da oluşturulması gerektiği düşünülmektedir.
2. BİLSEM'lerin müzik eğitimi alanında hazırlanabilecek program için müzik öğretmenlerinin görüşlerinin alınması gerektiği düşünülmektedir.
3. BİLSEM'deki müzik öğretmeni kadroları içerisinde piyano dersini yürütecek olan müzik öğretmenlerinin bireysel çalgısının piyano olmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir.
4. BİLSEM'lerin fiziki koşullarının gözden geçirilmesi ve eğitime uygun hale getirilmesi sağlanmalıdır.
5. BİLSEM'lerde öğretmenlerin kendini olduklarını konuma ait hissetmeleri açısından kadrolu öğretmen olarak çalışmalarının daha uygun olacağı düşünülmektedir.
6. BİLSEM'lerde her branşa ve alanlara yönelik materyal ve kaynak eksikliklerinin giderilmesi sağlanmalıdır.

6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Tüm BİLSEM'lerin dâhil edilebildiği daha geniş kapsamlı çalışmalar yapılabilir.
2. BİLSEM'lere yönelik karma araştırmalara daha fazla yer verilebilir.
3. BİLSEM programlarının incelendiği daha detaylı çalışmalar gerçekleştirilebilir.

7. KAYNAKLAR

- Adızel, B.F. & Özmenteş, G. (2018). Müzik Alanı Öğrenci Velilerinin Eğitim Süreçlerine Yönelik Farkındalıkları: Antalya Bilsen Örneği, *Eğitim Ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal Of Research In Education and Teaching*, 7(3) Issn: 2146-9199
- Akmehmet Şekerler, S. (1995). Derinlemesine Görüşme. F. N. Seggie & Y. Bayyurt (Ed). *Nitel Araştırma Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımlar* (s.186-202). Ankara. Anı Yayıncılık
- Akbal, G.B. (2019). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Keman Eğitimi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Arslan Kaya, E. (2019). *Bilim ve Sanat Merkezlerindeki Öğrencilerin Müzik Dersinde Karşılaştıkları Problemler ile Müzik Dersine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Ayas, A.P. (2013). *Eğitim Bilimine Giriş*. Pegem Akademi, Ankara
- Ayaydın, Y. & Ün, D. (2018). Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin BİLSEM Ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine Yönelik Görüşleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 121-155
- Bayırlı, M. (2022). *Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine Yönelik Görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Biber Öz, N. (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (1)
- Bilgili, B. (2017). *Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Görsel Sanatlar ve Müzik Derslerine Yönelik Görüş ve Tutumları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Bozan, İ. & Savi Çakar, F. (2020). Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin Yaşadıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi, *-Turkish Studies Education* 15(3), 1607-1628
- Bulut, D. (2004). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Alınan Piyano Eğitiminin Müzik Öğretmenliğinde Kullanılabilirliği Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, 199 -210, (30-31 Ekim), İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Birer, A. R. H. & Sonsel, Ö.B .(2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Selçuk Üniversitesi Örneği. *FineArts*, 8(4), 389-398.RetrievedFrom<https://dergipark.org.tr/tr/pub/nwsafine/issue/19890/213021>
- Böke, M. A. (2019). *Müzik Alanında Özel Yetenekli Çocukların Müziksel Geçmişlerinin Bilim Ve Sanat Merkezlerini Tercih Süreçlerine Etkisi*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Ceylan, L. C. (2014). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Destek Eğitimi Almış 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Çoban, A. (2022). *Bilim Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Demir, B. (2008). *Bağlama Düzeninde İcra Edilen Ezgilerde Değişik Çalma Tekniklerinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). T.C Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirok, G. (2022). *Bilim ve Sanat Merkezleri'nde Sosyal Bilgiler Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirova, G. (2008). *Piyano Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Dikkat Toplama Yetisine Etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eker, T. Ç. & Şentürk, N. (2017). Bilim Ve Sanat Merkezlerinde Verilen Piyano Eğitiminin İncelenmesi. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi* Issn:1694-528x CalalAbad Uluslararası Üniversitesi, Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırgızistan
- Erden, M. (2007). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan Yayınları.
- Evin, A. Z. (2007). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Üstün Müzik Yetenekli Öğrencilerin Tanılamasında Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Levent, F. & Çelik, F. K. (2019). Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan görsel sanatlar öğretmenlerinin özel yetenekli öğrencilerin sanat eğitimine ilişkin görüşleri. *Opus International Journal of SocietyResearches*, 13(19), 750-785.
- Gün, E. (2014). *Piyano Performansı Öz Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Uygulanması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Gün, E. & Yıldız, G. (2013). Piyano Eğitiminde Başarıyı Etkileyen Faktörler. *FineArts*, 8 (1), 103-114. Retrieved From <https://dergipark.org.tr/en/pub/nwsafine/issue/19893/213045>
- Glesne, C. (2014). Nitel Araştırmaya Giriş (Çev. A. Ersoy & P. Yalçınoglu). Ankara: Anı Yayıncılık
- İkiz, F. (2010). *İstanbul'da Yaygın Eğitimde Görülen Bağlama Öğretim Problemleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karagün, Ç. (2022). *Bilsem'de Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Çocukların Çalgı Eğitimine Yönelik Görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

- Karan, M. (2011). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Mesleki Yönelimlerinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kasap, B. T. (2004). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Yardımcı Çalgı Dersleri Üzerine Bir Araştırma*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi, S.D.Ü., 160-175.
- Kaya, E. E. & Üstün, E. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Geçmişte Aldıkları Örgün ve Yaygın Müzik Eğitimlerine İlişkin Görüşleri (Nevşehir Üniversitesi Örneği). *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 172 (172), 203-226. Retrieved From <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsadergisi/issue/21496/230473>
- Kuyumcuoğlu, B. (2018). Bilim ve sanat merkezlerinin Türk eğitim sistemindeki rolü, *Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Dergisi*, 21, 36-48.
- Kılıç, S. (2013). Örneklemeye Yöntemleri. *Journal Of Mood Disorders*, 3(1), 44-6.
- Kılıç, H. (2021). *Bilim ve Sanat Merkezleri Yöneticilerinin Müzik Yetenek Alanındaki Öğrencilerin Eğitimine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- MEB, (2016). T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Bilim Ve Sanat Merkezleri Yönergesi https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf
- Okan, H. (2009). *Piyano Eğitiminde Yansıtıcı Düşünmenin Kullanımı Ve Etkililiği (Devlet Konservatuvarları Ses Eğitimi Anasanat Dalları Örneği)*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öğülmüş, K. & Sarı, D. D. H. (2014). Bilim ve Sanat Merkezlerindeki (Bilsem) Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014 (2), 254-265. Retrieved From <https://dergipark.org.tr/tr/pub/goputeb/issue/7322/95823>
- Öğülmüş, K., Yıldırım, N. & Aslan, G. (2013). Analysis of the Issues Faced by the Substitute Teachers and an Evaluation of the Practice of Substitute Teaching from the Perspective of School Administrators. *Elementary Education Online*, 12(4), 1086-1099.
- Özen, Y. (2001). *İlköğretimde İletişim*. Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım
- Özer, B. (2020). Türkiye’de Bilsem Müzik Alanına Yönelik Yapılan Çalışmalar: Sistematik Bir Derleme, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi-International Journal Of Society Researches* Issn:2528-9527 E-Issn: 2528-9535
- Özyörük, E. (2006). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özmenteş, S. (2008). Çalgı Eğitiminde Ön düzenlemeli Öğrenme Taktikleri, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (16), 157-175.

- Parasız, G. (2010). Eğitim Müziği Eksenli Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Tespitine Yönelik Bir Çalışma. *Sanat Dergisi*, 0 (15), 19-24. RetrievedFrom <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunigsfd/issue/2603/33508>
- Satır, A. (2018). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Sarı, B. (2021). *Siirt Batman Bitlis Diyarbakır İllerindeki Millî Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Müzik Eğitimi Veren Kurumların İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Say, A. (2012). *Müzik Tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Seidman, İ, E. (1991). *Interviewing As Qualitative Research: A Guide For Researchers in Education And The Social Sciences*. New York: Teachers College Press.
- Sezginer, N. (1990). *Orta Öğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları*. Türk Eğitim Derneği Yayınları Öğretim Dizisi, 7, 220-228
- Şişman, M. (2015). *Eğitim Bilimine Giriş* (14. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Su, G. (2020). *Bilsem 'de Çalışan Matematik Öğretmenlerinin Matematik Eğitiminde Yaşadıkları Sorunların İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Tarman, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları
- Tepeli, H. (2018). *Ankara'daki Özenen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Topalak, Ş. (2016). *Çevrilmiş Öğrenme Modelinin Başlangıç Seviyesi Piyano Öğretimine Etkisi*. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri, Malatya.
- Topalak, Ş. (2013). Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi Sorunlarının Değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1 (2), Doi: 10.7816/Sed-01-02-08
- Topalak, Ş. (2013). Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi/Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi. *Sed-Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 114-129.
- Torunoğlu, H. (2023). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Programların Öğrenci Veli ve Öğretmen Beklentilerine Göre Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Tüzlin, N. V. (2019). *Özenen Müzik Eğitiminin Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavları Açısından İrdelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi* (Dördüncü Baskı), Ankara: Arkadaş Yayınevi
- URL 1. <https://www.meb.gov.tr/bilim-ve-sanat-merkezleri-gucleniyor/haber/21827/Tr>, Erişim Tarihi: 21.02.2023
- URL 2. *Bilim ve Sanat Merkezleri Nedir?* (meb.gov.tr) Erişim: 22.02.2023

URL 3. BİLSEM Piramidi (<https://slideplayer.biz.tr/slide/12528372/> Erişim Tarihi: 02.03.2023

Uslu, M. (1998). *Türkiye’de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılması ve Geliştirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yazıcı, T. (2013). Piyano Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Piyano Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi. *SED-Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.

Yıldırım, M. (1996). *Yaygın Eğitim ve Halk Eğitim Merkezlerindeki Uygulamaları*. Ankara: Meb Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü.

Yıldırım, M. (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri*. Ankara: Gazi

Yıldız, H. (2010). *Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Bir Model Olan Bilim ve Sanat Merkezleri (Bilsem’ler) Üzerine Bir Araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

8. EKLER

Ek 1. Görüşme Açıklaması

Bu çalışmada kullanılan görüşme formu soruları, Trabzon Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda, Dr. Öğretim Üyesi Şefika TOPALAK danışmanlığında "Bilim Sanat Merkezleri'nde enstrüman eğitimi kapsamında yürütülen piyano derslerine yönelik öğretmen görüşleri" başlıklı Yüksek Lisans tezinin verilerini toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıda belirtilen sorulara vermiş olduğunuz cevaplar bu çalışma için son derece önem taşımaktadır. Vermiş olduğunuz cevaplar ve sadece bu araştırmada kullanılacak, araştırma dışında paylaşılmayacaktır ve isminiz gizli tutulacaktır. Paylaşmış olduğunuz tüm kıymetli cevaplarınız için şimdiden teşekkür eder ve sizlere de çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Görüşme Soruları

1. Cinsiyet K()E()
 2. Mezun olduğunuz üniversite lisans ya da varsa lisansüstü programı (konservatuar, güzel sanatlar fakültesi ya da eğitim fakültesi) hangisidir?
 3. Lisans eğitiminizde ana dal enstrümanınız neydi?
 4. Kaç yıllık öğretmensiniz?
 5. BİLSEM'de kadrolu mu yoksa ücretli olarak mı çalışıyorsunuz?
 6. BİLSEM'de kaç yıldır görev yapıyorsunuz?
 7. BİLSEM'de kaç yıldır piyano derslerini yürütüyorsunuz?
 8. Haftada kaç saat piyano dersiniz var?
 9. Bilsem dışında herhangi bir yerde piyano dersi yürüttünüz mü/ yürütüyor musunuz?
- Cevap evet ise kısaca nerede ve kimlere ders verdiğinizi kısaca anlatır mısınız?
10. BİLSEM'de kaç adet piyano var? Öğrencilerin kullanabileceği çalışma odası ve piyanolarınız var mı?
 - Cevap evet bunların kullanımına ilişkin bir program ve saat planlamanız var mı? Varsa nasıl kısaca bilgi veriniz?
 - Cevap hayır ise öğrenciler piyano parçalarını nerede ve nasıl çalışıyorlar?
 11. BİLSEM'de piyano derslerine öğrenci seçimi nasıl yapılıyor kısaca açıkla mısınız?
 12. Piyano eğitimi alan kaç öğrenciniz var? Öğrencileriniz hangi yıl ve düzeyde? Bu öğrencilerle piyano öğretim süreci nasıl ilerliyor kısaca bilgi verir misiniz?
 13. Piyano derslerinizi yürüttüğünüz size özel tahsis edilmiş bir dersliğiniz ve piyanonuz var mı?
 - Cevap hayır ise bu durum (dersliğinizin ve piyanonuzun olmaması) size bir problem yaratıyor mu? Bu problemin üstesinden gelmek için neler yapıyorsunuz?
 14. Piyano derslerinizde herhangi bir kaynak kullanıyor musunuz?

- Cevap evet ise kullandığınız kaynaklar nelerdir? Bu kaynakları kullanmaya nasıl karar verdiniz?

15. BİLSEM’’de piyano eğitimi için kullandığınız herhangi bir öğretim programı var mı?

- Cevap evet ise bu program hakkında kısaca bilgi verir misiniz? (Kim hazırladı, kazanımlar ve beceriler neler vb.)
- Cevap hayır ise sizce nasıl bir öğretim programı olmalı?

16. Piyano eğitiminde öğrencilere nasıl bir ölçme değerlendirme yapılıyor kısaca bilgi verir misiniz?

17. Piyano derslerinizde farklı sebeplerden kaynaklı sorun/sorunlar yaşıyor musunuz?

- Cevap evet ise yaşadığınız sorunları kısaca açıkla mısınız?

Olası sorunlar

- Öğrenci temelli sorunlar
- Kişisel bilgi ve öz yeterlilik temelli
- Veli temelli sorunlar
- Program/yönetmelik temelli sorunlar
- Bilsem yönetimi temelli sorunlar
- Mesai arkadaşı-zümreden temelli sorunlar
- Ders saatinden temelli sorunlar
- Alt yapı-teçhizat, kaynak (yeterli piyano, nota) temelli sorunlar
- Ölçme değerlendirme temelli sorunlar
- Diğer

18. Bu sorunların üstesinden gelmek için ne tür çözümler uyguluyorsunuz?

Ek-2. Uzman Görüşü Formu

Sayın hocam, yüksek lisans tezim kapsamında Bilim Sanat Merkezlerinde Enstrüman Eğitimi Kapsamında Yürütülen Piyano Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri İncelenmesi amacıyla danışmanım le hazırlamaya çalıştığım görüşme soruları aşağıda yer aldığı gibidir. Maddelerin yarı yapılandırılmış görüşme soruları olmaya uygunluk durumunun belirlenmesi amacıyla görüşünüze ihtiyaç duymaktayım. Değerli katkınız için teşekkür ederim.

Görüşme Soruları

Kişisel Bilgiler

Cinsiyet K()E()

Mezun olduğunuz üniversite lisans ya da varsa lisansüstü programı hangisidir?

Lisans eğitiminizde ana dal enstrümanınız neydi?

Kaç yıllık öğretmensiniz?

BİLSEM’de kaç yıllık öğretmensiniz?

BİLSEM’de kaç yıldır piyano derslerini yürütüyorsunuz?

Piyano dersi vermeye BİLSEM’de mi başladınız? Yanıtınız hayır ise daha önce nerelerde ders verdiniz? (gsl, özel kurs, özel ders, gibi)

BİLSEM’de kadrolu mu yoksa ücretli olarak mı çalışıyorsunuz?

Haftada kaç saat derse giriyorsunuz?

Kendinize ait bir dersliğiniz ve size özel tahsis edilmiş piyano var mı var mı?

Görev yaptığınız BİLSEM’de kaç piyano var ve bu piyanoları kimler kullanabiliyor (tüm BİLSEM öğrencileri mi kullanıyor yoksa sadece piyano öğrencileri mi)

Görev yaptığınız BİLSEM’de Öğrencilerin çalışma odaları var mı?

Piyano derslerinizde herhangi bir kaynak kullanıyor musunuz Piyano derslerinde kullandığınız kaynaklar nelerdir? Bu kaynakları seçerken herhangi bir kriter (kendi deneyimleriniz, uzman görüşleri, zümre kararı, gibi) kullandınız mı?

1. BİLSEM’de kullandığınız herhangi bir piyano öğretim programı var mı? Evet ise bu programı kim hazırladı ve içeriği nasıldır? Hayır ise derslerinizde nasıl bir yol izliyorsunuz? Ders içeriklerinizi hazırlarken hangi kriterlere göre planlama yapıyorsunuz? Ders programı kullanma gereği hissediyor musunuz? Sizce bir öğretim programı kullanmak gerekli mi ve bu programı kim hazırlamalı?
2. BİLSEM’de piyano derslerine öğrenci seçimi nasıl yapıyorsunuz? Piyano eğitimi sürecinizi anlatır mısınız? (Bu çocuklar ne kadar süre eğitim alıyor? (Kaç dönem, kaç yıl? Bir öğrencinin BİLSEM’e başladığı ilk günden itibaren öğrenimi süresince nasıl çalışıyorsunuz? Nasıl başlıyor nasıl devam ediyor?)

3. Ölçme ve değerlendirmelerinizi nasıl yapıyorsunuz? Derslerinizde ölçme ve değerlendirmelerinizi yaparken kullandığınız herhangi bir form ya da ölçeğiniz var mıdır? Yanıt evet ise neden bu form ya da ölçeğin kullanmayı tercih ettiniz?

Yanıt hayır ise ölçme ve değerlendirmenizi nasıl yapıyorsunuz? Sizce bu dersin ölçme ve değerlendirmesi nasıl olmalı? Bu ders için ölçme değerlendirme gerekli mi?

4. BİLSEM'deki piyano dersleriniz sürecinde karşılaştığınız güçlükler var mı?(Aşağıda verilen sözcükler yaşayabileceğiniz olası durumlara ait problem başlıkları olarak düşünülmüştür. Bunların bir ya da birkaçını yaşıyor olabilirsiniz lütfen yaşadığınız güçlüğü ilgili yerde açıklayarak belirtiniz).

Olası Güçlükler:

Öğrenciden kaynaklanan:

Sizin piyanoya ilişkin öz yeterliliğinizden kaynaklanan:

Veliden kaynaklanan:

Programdan kaynaklanan:

İdareden kaynaklanan:

Mesai arkadaşları-zümreden kaynaklanan:

Ders saatinden kaynaklanan:

Alt yapı-teçhizat (yeterli piyano nota kaynak gibi):

Ölçme değerlendirmeden kaynaklanan:

Öğrenci devam devamsızlığından kaynaklanan:

Öğrencinin ilgisinden kaynaklanan:

Diğer (Yukarıdaki olası güçlükler hariç ifade etmek istediğiniz bir durum varsa lütfen belirtiniz):

5. Bu sorunların üstesinden gelmek için ne tür çözümler uyguluyorsunuz?

Alan Uzmanının Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

Ek 3. Araştırma Uygulama İzni

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-27250534-605.01-42988987
Konu : Araştırma Uygulama İzni

08.02.2022

TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü'nün 02/02/2022 tarihli ve E-99699167-300-2200004870 sayılı yazısı.
b) Millî Eğitim Bakanlığının 21/01/2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 (2020/2) sayılı Genelgesi.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi danışmanlığında hazırlamakta olduğu "Bilim Sanat Merkezlerinde Enstrüman Eğitimi Kapsamında Yürütülen Piyano Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri" konulu tez çalışmasının uygulanmasında Genel Müdürlüğümüzce herhangi bir sakınca görülmemiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MEB Kampüsü A Blok

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (312) 413 30 13

Bilgi için: Gürsen VURAL

E-Posta:

Unvan : Öğretmen

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi:

Faks:

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 3a93-68ca-38ec-a94a-61f6 kodu ile teyit edilebilir.

Ek 4. Etik Kurul Belgesi

T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-81614018-000-2200002078
Konu : Etik Kurul Belgesi

14.01.2022

"Bilim Sanat Merkezlerinde Enstrüman Eğitimi Kapsamında Yürütülen Piyano Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri" adlı yüksek lisans tezi çalışmanız için gerekli olan Etik Kurul incelemesi Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından yapılmış olup, çalışmanıza ait onay formu Ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Ek: Tuğba GENÇ

Belge Doğrulama Kodu: TDHAFAD

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <http://ubys.trabzon.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Söğütli Mah. Adnan Kahveci Bulvarı, 61335 – Akçaabat-
Trabzon / TÜRKİYE
Telefon No:
e-Posta:
Kep Adresi: trabzonuniversitesi@hs01.kep.tr

Faks No:
İnternet Adresi:

Bilgi için :
Telefon No:

Nuray Temiz
Memur
(0 462) 4551018

9. ÖZGEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

İlk ve orta öğrenimini Trabzon Ortahisar ilçesinde tamamlarken lise öğrenimini Trabzon Akçaabat ilçesinde Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi'nde tamamladı. 2016 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünde lisans eğitimine başladı. 2020 yılında mezun oldu. 2020 yılında Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans yapmaya hak kazandı. 2021 yılında Ağrı'nın Patnos ilçesine atandı ve öğretmenlik mesleğini burada sürdürmektedir.

